

obzornik

glasilo delovne organizacije

Novosti v komerciali

Razmere, v katerih se je znašla naša delovna organizacija, so zahtevale in še zahtevajo temeljito prenovu in racionalizacijo poslovanja na vseh ravneh. Priče smo različnim prizadevanjem posameznih proizvodnih enot za boljšo organiziranost, učinkovitost, racionalnost. Cilj vseh je isti: maksimalna izraba poslovnih sredstev s čim manj vloženega živega dela. Enostavno povedano: z manj delavci večji delovni učinek.

Tudi področje komercialnih dejavnosti — po novem predlogu trženja — se takšnim prizadevanjem ni moglo izogniti. V čem je bistvo?

Celoten proizvodni proces — priprava, oskrba proizvodnje, plasma (ostale dejavnosti namenoma izpuščam) — se prične s trenutkom, ko nam znani kupec naroči izdelek, oziroma, v primeru lastnega programa, ko se odločimo za določen tip izdelka in postavimo zahtevo za njegovo izdelavo.

Našteti vrstni red osnovnih dejavnosti je razdeljen v proizvodni cikel in cikel plasmaja, ki se zaključijo s trenutkom prevzema blagovne protivrednosti (fizične ali materialne).

Vse skupaj je močno poenostavljeno, vendar bo dovolj za razumevanje ukrepov reorganizacije tržnih dejavnosti.

Brest je že celo vrsto let s svojo dejavnostjo in proizvodi prisoten praktično po celotnem svetu. To istočasno pomeni, da našo učinkovitost ne prestanemo preverjati s konkurenti iz vsega sveta. Pomeni

pa tudi, da so tako imenovane posebnosti jugoslovanske družbe izključno naša stvar. Trg nam torej priznava samo tisti del stroškov, katere ima katerikoli proizvajalec kjerkoli na svetu. To pomeni, da je nematerialni del stroška proizvoda, v katerem so zajeti vsi delavci, ki pripomorejo k temu, da dobi kupec izdelek, močno odvisen od števila delavcev v tej verigi. Precej členov te verige tvori tudi prodajna služba.

Večkratna podrobna analiza dosedanje organiziranosti je pokazala, da je obseg števila zaposlenih v nasprotnem razmerju z doseženimi rezultati. Dokaj viden je razkorak med izvozom in domačo prodajo, med lastno prodajno mrežo in ostalo trgovino, v nabavnem segmentu med nabavo na domačem trgu in uvozom. Opazno je izstopila nenakomernost obremenitve posameznih služb in referatov. Na področju domače prodaje

je očitna hierarhičnost in želja po uravnavi osebnih dohodkov z odpiranjem novih delovnih mest z donečimi nazivi. Predvsem pa je bilo zelo opazno, da poslovni učinek ni bil osnovno vodilo vsakega delovnega mesta. Neučinkovitost na posameznih delovnih mestih se je hotela kompenzirati z uvajanjem novih delavcev. Žal je ugotovitev, da to ni pripomoglo k boljšemu rezultatu, statistično podprta. Slika je precej podobna sliki učinkovitosti družbe kot celote. Inflaciji normativov sledi inflacija negativnih rezultatov in tako naprej v nedogled.

Predvidena organiziranost temeljne organizacije Trženje je delno podrejena normativnim zahtevam družbe, vendar ima bistveno drugo fizionomijo. Osnovno izhodišče je v avtonomiji delovnih mest, ki se med seboj povezujejo v celoto izključno funkcionalno. S takšnim načinom prevzame posamezni delavec tudi polno odgovornost za kakovost in obseg samostojno opravljenega dela. Drugo izhodišče je bila enakomerna izraba osemurnega delavnika in, kot najbolj pomemben element, ekonomski učinek. Izrazimo ga z najmanjšim mogočim stroškom, da dosežemo največji mogoči dohodek. To pa zahteva zgoštitev delovnih nalog in opravi po posameznih delovnih mestih. V novi obliki zajema temeljna organizacija Trženje vso komercialno dejavnost — oskrbo, plasma, tržno evidenco, sekundarno oblikovanje, propagando, lansiranje.

Shematski prikaz **TEMELJNE ORGANIZACIJE TRŽENJE** je naslednji:

1. **OSKRBA**
 - a) DOMAČI TRG
 - b) UVOZ
 - c) KOOPERACIJA
2. **PLASMA**
 - a) DOMAČI TRG
 - b) IZVOZ
 - c) MALOPRODAJA
 - d) STORITVE

3. **SPREMLJANJE**
 - a) OBLIKOVANJE
 - b) INFORMATIKA
 - c) LANSIRANJE

Razlika v dosedanji organiziranosti je očitna na področju **OSKRBE**, kjer je uvedena služba kooperacije, v kateri je tudi dejavnost inženiringa, čeprav je to v končni obliki plasma proizvodov. Navedeno službo ocenjujem za kakovostni element in novost ki bo morala omogočiti najhitrejši povečanje obsega proizvodnje delovne organizacije. Kadri v tej službi bodo morali imeti proizvodne izkušnje in obvladovati strokovno delo do potankosti.

Osrednji segment je služba **PLASMAJA**. Novost je povečava plasmaja na domačem trgu z izvozom, s tem pa je poudarjena dohodkovna odgovornost službe. Slogan službe je: cilj ni proizvodnja, temveč dohodek. Usklajevanje odnosa domači trg — izvoz je spuščeno na operativno raven. Služba se ukvarja izključno z plasmajem. Pri tem se poslužuje v horizontalni povezavi tistih dejavnosti izven službe, ki ji to omogočajo.

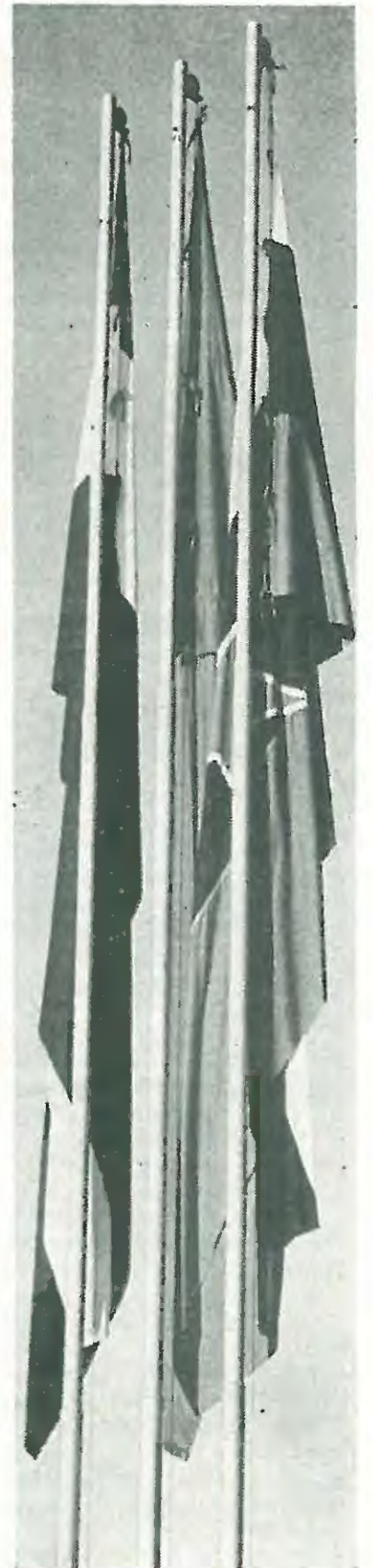
SPREMLJANJE opravlja vse tiste funkcije, ki so potrebne zato, da so globalne odločitve podprte z ustreznimi informacijami, statistiko. Nadzor nad proizvodnimi zmogljivostmi in skrb za njihovo zapolnitev je ena osnovnih nalog. Sekundarno oblikovanje je predvsem element za hiter odgovor gibanjem trga oziroma potrebam službe plasmaja in oskrbe.

Tako je v grobem predvidena prihodnja organiziranost službe. Podrobno navajanje oziroma razčlenjevanje posameznih služb ni namen tega članka. Normalno je, da se pri taki predstavitvi postavi vprašanje, kaj in koliko je to boljše ali učinkovitejše od dosedanjega načina organiziranosti?

Odgovor ni enostaven. Res je, da se obseg števila zaposlenih v dosedanji dejavnosti trženja zmanjša za dobrih 20 odstotkov.

Res je tudi, da ima vsako vodilno oziroma vodstveno me-

sto še neposredno operativno delo v svoji dejavnosti. To sta vsebinsko dva nova elementa. Res pa je tudi, da je odgovor na gornje vprašanje predvsem v tem, koliko osebne zavzeto- (nadaljevanje na 2. strani)

*Ob prazniku dela,
dnevu ustanovitve
Osvobodilne fronte
in ob dnevu zmage
čestitamo vsem Brestovcem
in drugim občanom
in jim želimo
prijetno praznovanje!*

Kaj želimo in pričakujemo?

Ustrezna ureditev proizvodnega procesa, v katerem bo mogoče proizvodnjo hitro prilagajati danim tržnim zahtevam, je ob iskanju poti iz krize eden bistvenih pogojev za izboljšanje obstoječega stanja in poslovanja TOZD Pohištvu. Pri tem je treba poudariti predvsem dvoje: hitrost pretoka surovin — materialov, polizdelkov in izdelkov za doseg čimkrajšega proizvodnega ciklusa na eni strani in čim manjših zalog surovin in polizdelkov na drugi strani.

Zastarel tehnološki koncept in izrabljena oprema ne moreta več dajati racionalne, optimalne produkcije in želenega prožnega prilagajanja trgu. Sedanji tehnološko-tehnični pogoji omogočajo proizvodnjo ploskovnega pohištva z masivnimi dodatki predvsem v velikih serijah pri togi, več kot 15 let stari tehnološki opremi, ki je v veliki meri že odpisana in tehnološko zastarela.

Linijaska tehnološka ureditev omogoča optimalno proizvodnjo velikih serij tipiziranih proizvodov.

Zares pa se velikoserijski tip proizvodnje pojavlja le občasno, v glavnem je proizvodnja maloserijska z velikim številom netipiziranih sestavnih elementov.

V skladu s programskimi izhodišči po principu parcializacije obstoječe toge velikoserijske proizvodnje na več manjših fleksibilnih proizvodnih sistemov s ciljem obvladovanja proizvodnje maloserijskega kosovnega masivnega in ploskovnega pohištva, pohištvenih front, lamelnega parketa in intarzij z visokokakovostno površinsko obdelavo, bo aktivnost temeljne organizacije usmerjena v kakovostno pripravo za to proizvodnjo tako na tehnološko-tehničnem kot kadrovskem področju.

V načrtu za leto 1988 je predviden povečan fizični ob-

seg proizvodnje v primerjavi z doseženim obsegom proizvodnje v letu 1987 za 12 odstotkov, oziroma izraženo v normi urah na zaposlenega v letu 1988, bi v primerjavi z letom 1987 produktivnost narasla z indeksom 126.

Te naloge bomo dosegli z aktivnostmi, ki potekajo že od začetka leta 1988, in s prihodom novega vodstva temeljne organizacije, ki si je zadalo naslednje naloge:

1. Povečanje obsega proizvodnje in s tem povečan pretok materiala. To bomo dosegli z boljšo izkoriščenostjo obstoječe tehnološke opreme. Cilj je stopnja izkoriščenosti v povprečju od 65 do 75 odstotkov, kar pogojuje boljšo organizacijo, natančnejše načrtovanje in računalniško podprto krmiljenje proizvodnje, ter seveda pravočasno servisiranje proizvodnje z reprodromateriali ustrezne kakovosti.

2. Ker v sklopu temeljne organizacije ni zadovoljivih zmogljivosti za predelavo lesa v masivne elemente, ki se uporabljajo kot dodatek ali bistveni sestavni del elementov proizvodnega programa, delež teh elementov pa je čedalje večji, bomo problem rešili:

— s povečanjem obsega proizvodnje in predelave elementov iz masivnega lesa glede na zmogljivosti temeljne organizacije — z uvajanjem tretje izmene ob ustreznem dopolnjevanju kakovostnega proizvodnega kadra znotraj temeljne organizacije in delovne organizacije predvsem s področja strojne obdelave masivnih elementov in površinske obde-

lave. Taka organiziranost zahteva kadrovsko izpopolnitev omenjenih proizvodnih oddelkov s 35 strokovnimi delavci,

— z iskanjem kakovostne notranje ali zunanje kooperacije, predvsem na področju izdelave zahtevnih sestavnih delov, za katere sami nimamo pogojev, tako s stališča opremljenosti, kot glede usposobljenosti kadrov, ne nazadnje pa tudi z doseganjem boljših ekonomskih učinkov,

— letna količina predelane masivnega lesa se bo na ta način povečala s približno 3500 m³ na 4500 m³, ob upoštevanju minimalnih zalog zaradi vezave obratnih sredstev,

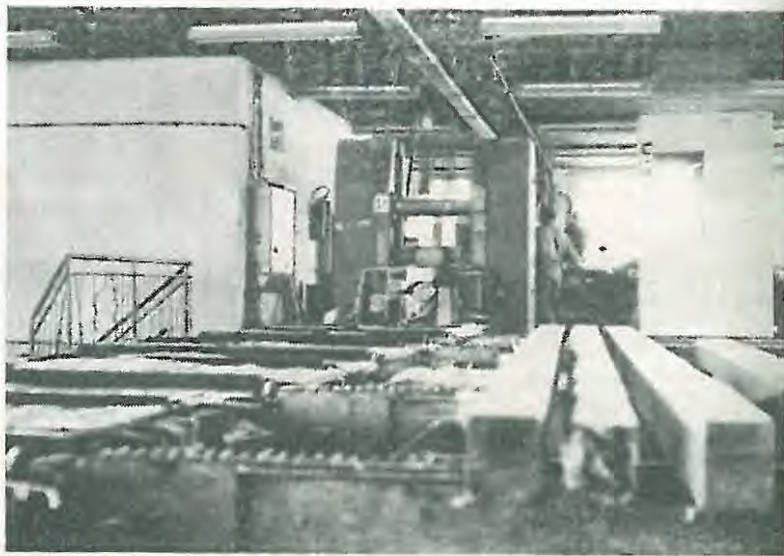
— z uvedbo optimalnega krojenja plošč (ivernih in drugih) s pomočjo računalnika. Letos smo povečali izkoristek le-teh za 2 odstotka, kar znaša po sedanji porabi okrog 7000 m³ na leto, neposredni prihranek 140 m³ na leto ali — preračunano na aktualne cene — 42 milijonov din,

— z uvedbo ugotavljanja in obravnavanja ekonomskih učinkov na ravni tehnološko zaključenih segmentov proizvodnega procesa (oddelkov), ki so se glede na tehnologijo sposobni samostojno dopolnjevati in reproducirati, za doseg optimalne izkoriščenosti,

— povečan fizični obseg proizvodnje temelji tudi na povečani izkoriščenosti delovnega časa. V DO Brest in Tozdu Pohištvu je bil leta 1987 sprejet pravilnik o delitvi sredstev za osebne dohodke, ki je bil dopolnjen v začetku leta 1988.

V njem so opredeljeni ukrepi, stimulacije in destimulacije v zvezi s spoštovanjem delovne discipline, ki jo je treba povečati,

— v okviru ukrepov za boljše izkoriščanje delovnega časa je zastavljen cilj zmanjšati delež izgubljenih ur zaradi bolniške odsotnosti z dela za naj-

Žaga v Tozdu Jelka obratuje v dveh izmenah.

manj 13 odstotkov v primerjavi z letom 1987, stimulacije za stalno prisotnost na delu pa so opredeljene v zgoraj omenjenem pravilniku,

— za doseganje boljših delovnih učinkov tako v proizvodnji kot v dejavnostih, ki servisirajo proizvodnjo, smo uvedli program usposabljanja delavcev v neposredni proizvodnji kot sistem internega usposabljanja na ravni temeljne organizacije za vsa najpomembnejša delovna opravila v proizvodnji s ciljem obvladovanja čimveč del. Uveden je tudi sistem stimulacije delavcev k takšni obliki izobraževanja.

Vzporedno poteka tudi sistem rednega izobraževanja, v katerega je vključeno 10 delavcev iz proizvodnje.

Problemu izobraževanja delavcev bomo v prihodnje posvetili mnogo več pozornosti, saj je podatek o številčnem stanju delavcev v proizvodnem procesu s skrajšanim izobraževalnim programom (II. PK) zaskrbljujoč; od leta 1985 do leta 1987 se je število kvalificiranih delavcev zmanjšalo za 12 odstotkov na račun povečanja nekvalificiranih. Zaradi tega ugotavljamo močan padec strokovnosti, predvsem neposredno zaposlenih v proizvodnji, kar je posledica večletne

visokoserijske proizvodnje, ki pogojuje ozke profile specializacije,

— ukrep na področju zmanjševanja števila režijskih delavcev. Po podatkih, ki kažejo številčno gibanje delovne sile v neposredni proizvodnji glede na število režijskih delavcev v temeljni organizaciji v preteklih treh letih, ugotavljamo, da se število delavcev v neposredni proizvodnji stalno zmanjšuje, povečuje pa se delež režijskih delavcev, ki predstavlja na začetku leta 1987 že 42,7 odstotka od skupnega števila zaposlenih v temeljni organizaciji. V pripravi je predlog reorganizacije služb v temeljni organizaciji, s katerim se bo zmanjšal delež režijskih delavcev in povečal delež delavcev v neposredni proizvodnji.

UKREPI NA PODROČJU ZMANJŠANJA DELEŽA POPRAVIL IN IZMETA TER IZBOLJŠANJA KAKOVOSTI

Stanje strojne opreme in stopnja strokovne usposobljenosti zaposlenih se odraža tudi v deležu popravil, ki se giblje predvsem v strojnih oddelkih v mejah med 5 in 8 odstotki dejanskega doseženega izdelavnega časa. Delež popravil je treba zmanjšati s preventivnimi ukrepi s področja:

1. reorganizacije službe za kontrolo kakovosti v smislu hitre in strokovne prevzemne kontrole vhodnih materialov, pravočasnega odkrivanja in odstranjevanja nepravilnega dela v posameznih tehnoloških fazah z aktiviranjem sistema avtokontrole,

2. učinkovitejšega sistema nagrajevanja za kakovost in s sankcioniranjem nepravilnega dela,

3. spoštovanja predpisanih tehnoloških postopkov,

4. povečanja strokovnosti zaposlenih.

Organiziranje plansko preventivnega vzdrževanja delovnih sredstev, povezanega v informacijski sistem vzdrževanja.

S to nalogo bomo zasledovali naslednje cilje:

— urejena dokumentacija vzdrževanja,

— definirana tehnologija vzdrževanja,

— natančnejše dokumentacijske in organizacijske poti s stališča evidence in analize izvršenih popravil, kot (nadaljevanje na 3. strani)

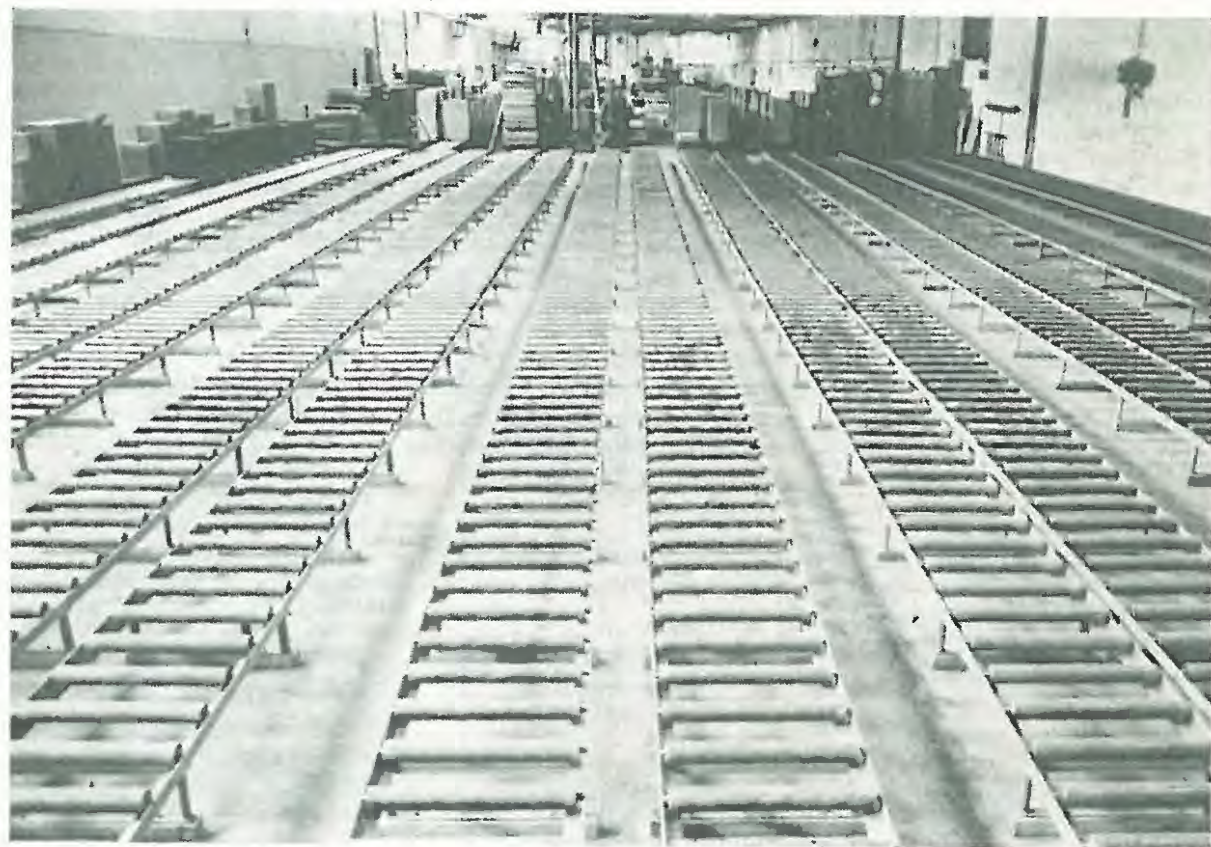
NOVOSTI V KOMERCIALI

(nadaljevanje s 1. strani). sti za učinkovito delo bo v vsakem delavcu. Predvsem bo morala prevladati zavest, da delavec v TRZENJU mora opraviti svoje delo, saj je v nasprotnem primeru odveč. Zavedati se mora, da delavec v neposredni proizvodnji zahteva vsak dan določeno količino dela, ki mu jo mora preskrbeti in to tako, da z dohodkom iz njega omogoči življenje obema.

Zavedam se, da bo odpiranje novih dejavnosti in neposredna operativna postavlja pred preizkušnjo podrobnejšo shemo. Vsebinski koncept — dohodek, pa bo v vsakem primeru ostal nespremenjen.

Na koncu moram omeniti še koncept naziva in vrednotenja posameznih delovnih mest. Z novim pristopom se je zmanjšalo število nazivov delovnih mest. Uporabljajo se splošna imena ter v okviru naziva grupe od 1. do 5. S tem je omogočeno, da lahko delavci prevzamejo različna dela, in da se omogoči napredovanje oziroma vstop na posamezno delovno mesto.

A. Markovčič

Preurejanje depoja pred montažo v Tozdu Pohištvu.

S konference ZK Slovenije

V Ljubljani je 22. in 23. aprila potekala konferenca ZK Slovenije. To je nova oblika delovanja Zveze komunistov, ki je bila opredeljena na X. kongresu ZKS in je najvišji organ oziroma oblika delovanja zveze komunistov med kongresoma. Njen namen je bil predvsem oceniti, kako izvajamo kongresne usmeritve in operacionalizirati naloge komunistov do kongresa. Iz naše občine smo se konference udeležili trije delegati in še delegat za zvezno konferenco.

Konferenca je potekala v izredno demokratičnem in sproščenem vzdušju, bilo je tudi precej »kresanja« mnenj. Delo je potekalo — poleg plenarnih sej — v 3 skupinah. V skupinah je bilo malo razprav profesionalnih politikov in članov partijskih forumov. Nasploh pa je bilo razprav izredno veliko, predvsem delegatov konference, vendar ne takomenovanih »uradnih« na liniji, pač pa so bile povedane preprosto, o problemih, ki »žulijo« posamezno okolje, z nakazanimi rešitvami. Političnih parol takorekoč ni bilo slišati.

Scena konference je bila v modernem slogu in skromna, primerna današnjemu času in razmeram. Govora je bilo tudi o temah, ki so bile še do pred kratkim »nedopustne« za zvezo komunistov (npr. odnos manjšine in večine v ZK). Med delegati je bilo sorazmerno dosti inteligence (univerzitetni profesorji, znanstveniki...), ki se je aktivno vključila v delo konference. Veliko podporo za izvajano politiko je dobilo slovensko (partijsko) vodstvo, še posebej pa predsednik Milan Kučan. Menim, da so teze za konferenco, referat predsednika in zaključki dobra platforma za zvezno konferenco ZKJ.

Sam sem na konferenci spregovoril o »državni« regulativi in pogojih izvoza. Izhajal sem iz teze, da je tako družbenopolitična samostojnost kot tudi uspešnost političnega delovanja odvisna v prvi vrsti od gospodarske trdnosti družbe

oziroma učinkovitosti ekonomskega sistema. Za naš gospodarski sistem pa že dalj časa, še posebej pa v obravnavanem obdobju, ugotavljamo, da ni dovolj učinkovit.

Prav gotovo je najbolj pereč problem nenehnega spreminjanja pogojev gospodarjenja. Tako se gospodarstvo ne more v zadostni meri posvetiti odpravljanju svojih lastnih slabosti, ker bi z vloženim trudom za dvig storilnosti za en odstotek zamudili priložnost za dvig cen za deset in večkrat večji učinek; s tem bi bila organizacija praktično za vedno potisnjena v neenak položaj do konkurentov. Istočasno vemo, da se s takšnim iskanjem izhoda iz težkega gospodarskega položaja ukvarjajo predvsem kreativni strokovni in vodilni delavci, namesto da bi bili angažirani na iskanju drugačnih — dolgočasno uspešnih inovacij. In nenazadnje nam tako hitro in bistveno spreminjanje pogojev gospodarjenja za gospodarske subjekte, s katerimi ni moč delati kot v laboratoriju z epruvetami, pomeni velikokrat tudi napačne poslovne odločitve in nemoč pri selekcioniranju dobrih in slabih organizacij.

Naslednji problem je ta, da omenjeno eksperimentiranje izhaja iz oblastniške želje za krepitev etatiističnega in centralističnega vodenja gospodarstva ter nepripravljenosti za dejansko (in ne samo besedno) uvajanje tržnega sistema gospodarjenja oziroma iz nepriznavanja delovanja tržnih zakonitosti. Empirično lahko ugotovimo, da po letu 1965 »država« še nikoli ni imela toliko pooblastil kot ravnno sedaj, istočasno pa tudi gospodarstvo ni bilo še nikoli v tako nezavidljivem položaju kot je ravnno sedaj.

Če pogledamo samo področje zunanjetrgovinskega poslovanja, lahko ugotovimo, da nam precenjenost dinarja nasproti tujim valutam, torej politika nerealnega tečaja, že dalj časa povzroča izredne motnje. Istočasno postavlja cele panoge v dohodkovno zelo slab oziroma labilen položaj, saj občasne stimulacije ne kompenzirajo nerealnega tečaja. Še posebej je to izrazito v zdajšnjih pogojih, ko tečaj zaostaja za domačimi inflatornimi gibanji. S tem so izrazito aktivni izvozniki še posebej v podrejenem položaju, saj se na ta način neupravičeno in prisilno odvzema dohodek. Tako je tudi cela lesnopredelovalna industrija predvsem po tej »zaslugi« zabredla v težave. Ker pa predstavlja v gospodarstvu naše občine de-

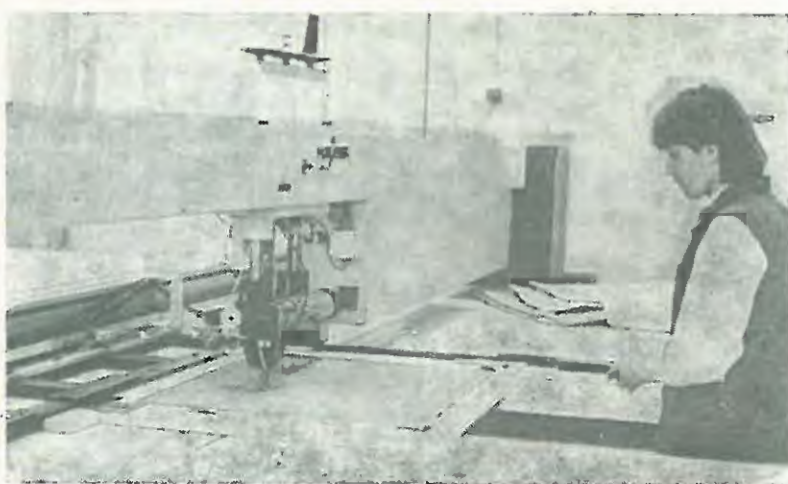
lež lesne industrije kar 40 odstotkov, je v bistvu v velikih težavah celotna družbenopolitična skupnost, saj se težave gospodarstva odražajo tudi v neustreznem financiranju družbenih dejavnosti.

To pomeni tudi v prihodnjem obdobju zaostanek v razvitosti tega območja na vseh področjih, kljub nekaterim naravnim komparativnim prednostim (les).

Tudi področje financiranja gozdarstva ni ustrezno rešeno. Vse breme enostavne in razširjene reprodukcije praktično skoraj edinega naravnega bogastva si delita gozdarstvo in lesna oziroma pohištvena industrija, česar pa svetovni trg ne priznava. Vemo pa, da na umiranje gozdov vpliva več dejavnikov oziroma onesnaževalcev okolja in da gozd opravlja več splošno koristnih funkcij. Zato je nujno, da tudi to breme pravilno porazdelimo in na ta način pridemo do ustreznega vrednotenja posameznih produkcijskih tvorcev, kar je šele prvi korak k tržni ekonomiji.

Vsa navedena dejstva in stagnacija standarda pretežnega dela prebivalstva, posebej če se primerjamo z razvitim svetom, nam dokazujejo, da birokratsko centralistično vodenje gospodarstva in krepitev državne oblasti in odločanja lahko pripelje do odmiranja združenega dela.

Za rešitev takšnega stanja je potrebno v prvi vrsti poenostaviti predpise in jih narediti razumljivejše. Dopusčati morajo samoupravo in s tem elan posameznih federalnih enot in organizacij. Poleg tega predlagam, da začnemo tudi z akcijo deprofesionalizacije političnih funkcij v vseh okoljih in na vseh ravneh in da tudi ta področja oziroma dejavnosti postavimo v večjo odvisnost glede na ustvarjeno akumulacijo.

Delo na avtomatskem šivalnem stroju v Tozdu Tapetništvo.

Zavzel sem se za uvajanje načela tržnosti na vseh področjih in apeliral na partijsko in državno vodstvo za učinkovitejšo usmerjanje razvoja in doslednejše izvajanje sprejetih usmeritev.

Na koncu naj poudarim, da to ni uradni zapis o vsebini

razprav in zaključkov na konferenci, katere ste in boste lahko prebrali te dni v sredstvih obveščanja, pač pa pogled na konferenco z mojega zornega kota — pogled udeleženca konference.

M. Širaj

V Zagrebu: sejem Ambienta

Zagrebski velesejem, v svetu znana jesenska organizacija z dolgo in uspešno tradicijo, je letošnjo leto obogatila svoj razstavljeni prostor s še eno samostojno specializirano prireditvijo na področju lesne industrije.

V Zagrebu je bil od 5. do 9. aprila 15. mednarodni sejem pohištva z imenom Ambienta. Razstavljeni so bili tudi izdelki spremnljajoče industrije in notranje ureditve prostora.

Razstavljeni program prireditve je obsega širok spekter pohištvenih izdelkov in spremljajoče industrije za proizvodnjo pohištva — od reprodukcijskega materiala in okovja do zaščitnih sredstev za površinsko obdelavo. Prav slednje pomeni novo vsebino v predstavljanju lesne industrije na Zagrebškem velesejmu. Kot dopolnilna vsebina so na sejmu našli svoj prostor tudi izdelki za notranjo ureditev stanovanjskih prostorov in stavbno pohištvo.

Pri realizaciji koncepta prireditve je glede na razstavljen pohištvo, ki je bilo osnovni in največji del skupne vsebine te prireditve, organizator že v pripravi razstave posvetil vso pozornost predvsem temu, da naj bo to razstava:

- novih izdelkov, ki so namenjeni tako domačemu kot tujemu trgu;
- novih proizvodnih dosežkov v kakovosti, tehnologiji in dizajnu;
- uveljavljenih izvoznih izdelkov;

- nagrajenih in komercialno uspešnih proizvodov;
- ambientalno postavljenih eksponatov kjerkoli je to mogoče.

Glede na to, da je Jugoslavija pomemben izvoznik pohištva, obenem pa tudi uvoznik reprodukcijskega materiala in opreme za proizvodnjo pohištva, je bila Ambienta ugodna priložnost za srečanje domačih in tujih partnerjev že v samem reprodukcijskem ciklusu te gospodarske veje.

Brest je bil sicer na sejmu nekako izključen iz uradnega sejemskega prostora, saj je paviljon, kjer imamo svojo prodajalno in razstavljeni prostor, izven sejmšča, v prihodnje pa ga bodo spremenili v pohištveno blagovno hišo.

V času sejma je bil naš paviljon precej obiskan tako s strani poslovnih partnerjev kot drugih obiskovalcev, ne glede na to, da je postavljen pred vhodom na sejmšče.

V. Lavrič

KAJ ŽELIMO IN PRIČAKUJEMO?

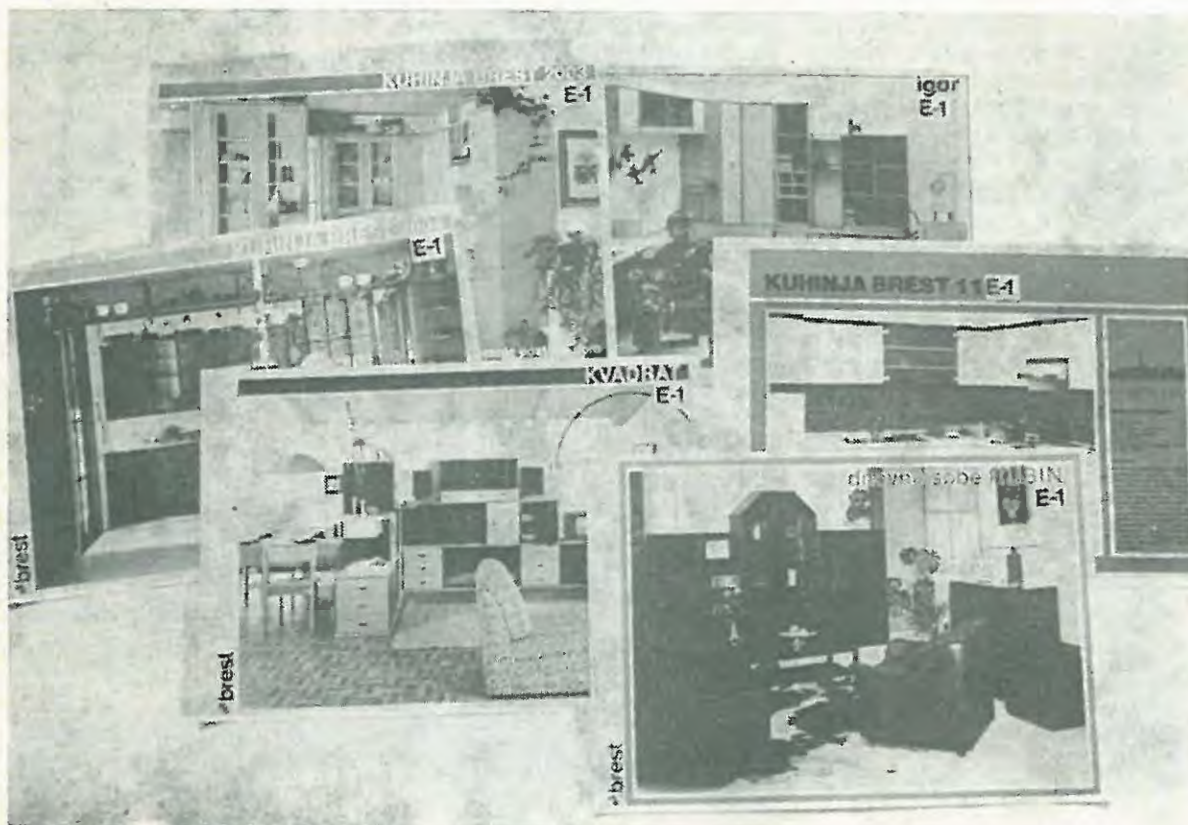
(nadaljevanje z 2. strani)

- osnove za načrtovanje preventivnega vzdrževanja,
- natančnejše zajemanje stroškov vzdrževanja,
- optimiziranje zalog rezervnih delov,
- sistem nagrajevanja, ki spodbija kakovost vzdrževanja strojev in naprav (preventivno in kurativno).

AKTIVNOSTI NA PODROČJU INOVATIVNE DEJAVNOSTI

Le-te se odražajo v vzpodbujanju te dejavnosti med vsemi zaposlenimi, kar ureja pravilnik o ustvarjalnosti pri delu. Februarja je stekla v temeljni organizaciji akcija »Predlagaj nekaj koristnega«, v kateri imajo delavci možnost, da predlagajo svoje ideje, s katerimi lahko prispevajo k izboljšanju stanja. Po izkušnjah v drugih organizacijah lesne stroke se v to akcijo aktivno vključi okrog 10 odstotkov zaposlenih.

M. Strohsack

S časom naprej — pohištvo iz ivernih plošč E-1.

Spremembe in dopolnitve pravilnika o delitvi sredstev za osebne dohodke

Delavski svet delovne organizacije je obravnaval predlog sprememb in dopolnitev pravilnika o delitvi sredstev za osebne dohodke, hkrati pa je temeljnim organizacijam posredoval pobudo, da predlog obravnavajo in sprejmejo v enotnem besedilu.

— 28. člen določa, da se delavcem, ki pri svojem delu znatno odstopajo od normalne delovne uspešnosti, iz ustreznih meril lahko korigira osebni dohodek z ocenitvijo v razponu od +30 do -30 odstotkov. Zadnji odstavek tega člena pa določa, da je pozitivno lahko ocenjenih največ do 20 odstotkov delavcev v vsaki enoti. Ker 31. člen določa, da se v primeru, če temeljna organizacija ne zagotovi 100-odstotne povprečne individualne uspešnosti, za preseženo individualno uspešnost zniža vrednost KED.

Zaradi tega omejitvev pri številu pozitivno ocenjenih delavcev ni potrebna in se lahko 3. odstavek 28. člena črta.

— Da bi vzpodbudili boljše rezultate gospodarjenja, se v pravilniku dodatno stimulira tiste temeljne organizacije, ki bodo presegale z načrtom predvidene rezultate.

Vsaka temeljna organizacija mesečno izloči oziroma evidenčno vodi 10 odstotkov mase sredstev za osebne dohodke, za posebno poslovno uspešnost. Uspešnost temeljne organizacije pa se ugotavlja po vsakem periodičnem obračunu oziroma zaključnem računu.

Temeljna organizacija ima pravico izplačati tako izločena sredstva, če je v zadnjem tromesečju obračunskega obdobja ustrezno presegla dinamiko načrtovanih rezultatov (dohodek, čisti dohodek).

Presežek mora biti najmanj tolikšen, da pokrije izločeno maso sredstev s pripadajočimi obrestmi. V Tozdu Prodaja in DS SD se lahko izloči oziroma evidenčno vodi 10-odstotna masa sredstev enako kot v proizvodnih temeljnih organi-

zacijah, s tem, da se višina za obračun oziroma izplačilo določa na osnovi ponderacije izplačanih odstotkov ob upoštevanju števila delavcev.

Ker se izplačuje posebna poslovna uspešnost samo vsake 3 mesece in bi bila zaradi inflacije vrednost zmanjšana, se obračunajo tudi obresti, po obrestni meri, ki velja za enomesečno vezavo hranilnih vlog občanov pri Ljubljanski banki. Posebna poslovna uspešnost se deli delavcem, ki so s svojim delom največ prispevali k preseženim rezultatom.

Iz naslova posebne poslovne uspešnosti lahko dobi delavec za vsak mesec do 30 odstotkov mesečne akontacije osebnega dohodka.

Tako lahko dobijo uspešni delavci za vsako tromesečje do 90 odstotkov mesečne akontacije osebnega dohodka.

Prispevke delavcev ocenjujejo: direktor temeljne organizacije — vse delavce temeljne organizacije; pomočniki glavnega direktorja in vodja SD — vse delavce SD; glavni direktor — vse direktorje temeljnih organizacij, vodje SD, pomočnike glavnega direktorja in namestnika glavnega direktorja.

— Temeljne organizacije so predlagale, da je potrebno v pravilniku razrešiti tudi probleme, ki nastajajo ob prerazporeditvi delavcev zaradi zmanjšanih psihofizičnih sposobnosti na manj zahtevna in s tem manj ovrednotena dela.

V pravilniku je predlagana naslednja rešitev:

Delavcem, ki so na Brestu zaposleni več kot 15 let in imajo manj kot 7 let do polne pokojninske dobe (moški 40 let, ženske 35 let) in so zaradi zmanjšane psihofizične sposobnosti razporejeni v tem času na manj zahtevna in s tem manj ovrednotena dela, se osnovna vrednost KED ne spremeni. Učinkovitost dela delavca pa se ugotavlja glede na

uspešnost opravljanja del na novih delih in malogah. Upravičenost do te vrste nadomestila ugotovi svet za kadrovske zadeve ob prerazporeditvi delavca na nova dela.

Izjemoma lahko delavski svet prizna razliko med oceno del na prejšnjih delih in opravih in oceno del na delih po prerazporeditvi, če je bil delavec razporejen na nova dela in naloge zaradi nesreče pri delu ali poklicne bolezni. Delavec mora delavskemu svetu predložiti na svoje stroške pridobljeno potrdilo specialista medicine dela, iz katerega je razvidno, da je prerazporeditev potrebna zaradi nesreče

Tozd Strojegradnja — delo na stružnici.

pri delu ali poklicne bolezni. Tako nadomestilo lahko delavski svet odobri le delavcu, ki ima najmanj 15 let delovne dobe na Brestu.

Delavec, ki predloži potrdilo iz drugega odstavka tega člena, lahko zahteva povračilo plačanega računa za pridobljeno potrdilo. J. Opeka

Iz drugih lesarskih kolektivov

INLES Ribnica že vrsto let konstruira vratna krila v sendvič izvedbi. Le-ta se sestoji iz satovja, okvirne sredice, pokrivne plošče (ultrales) in pokrivnega furnirja. Okvir sredice, ki obdaja satovje, je z ultralesom zlepljen v trdno konstrukcijo. Polnilo je notranji del vratnega krila, obdan z okvirjem sredice in ultrales ploščo. Kot polnilo se uporablja satovje iz papirja, iverna plošča ali iverokal. Ultrales daje vratnemu krilu stabilnost, saj je zlepljen z okvirjem sredice in stavojem oz. polnilom. Pokrivni sloj je zunanji vidni del vratnega krila, običajno je to furnir. Vlepek je masivna letev, prilepljena po dolžini na rob vratnega krila, tako da je prekrit z ultralesom in furnirjem.

MEBLO si je za leto 1988 postavilo dva glavna cilja: doseganje 10 odstotne akumulacije od celotne realizacije ter izenačitev povprečnih osebnih dohodkov z republiški. Ta dva cilja sta precej visoko postavljena, posebej še, ker pričakujejo v letošnjem letu slabše možnosti poslovanja, kot so jih imeli v preteklih

letih. Na vseh področjih poslovanja pričakujejo omejitve, splošna usmeritev pa je, da se mora poraba povečati 10 odstotkov počasneje od rasti dohodka. To pomeni po eni strani, da bodo morali dosežati precej višji dohodek kot lani za realno enake osebne dohodke, po drugi strani pa, da bo imelo prebivalstvo relativno manj denarja in se bo kupna moč zmanjšala.

V **LESNI** iz Slovenj Gradca je v drugem polletju začela s praktičnim poukom v adaptirani delavnici v Novi opremi prva generacija učencev dislociranega oddelka lesarske šole. Praktični pouk je potekal v treh ciklih po teden dni. Prvi cikel je bil od 7. do 11. marca. Pouk je potekal v skupinah po 11 oz. 12 učencev, dve skupini sta delali dopoldan in ena popoldan.

ALPLES je za leto 1988 planiral izvoz v višini 4,4 mio \$ — kar pomeni 14 odstotno rast glede na lansko realizacijo. Letos prvič nameravajo nameniti za izvoz več kot polovico proizvodnih kapacitet. Razmerje 53 odstotkov proti 47 odstotkom, izvoz — domači trg, ki velja za 1. tromesečje, naj bi zadržali tudi v drugem.

Knjižne police za ZDA bodo še naprej predstavljale približno polovico izvoza. Po treh letih bodo ponovno poleg standardnih in knjižnih polic z okrogline za firmo SK izdelovali tudi bukove knjižne police.

NOVOLES — **TOZD ŽAGA** je v decimirci zamenjal stare valjčne transporterje za deske z gnanim transporterjem. Novi transporter se odlično obnese, saj odpadejo vse slabe strani valjčnega transporterja kot so poškodbe zidovja, vhodnih dviznih vrat, viličarjev in tudi poškodbe delavcev, ki so prej morali »na roke« potiskati zložaje desk.

Transporter je bil izdelan na žagi. Sama zamisel in tehnična izvedba izdelave trans-

porterja je delo glavnega vzdrževalca. Prihranki pri sami izdelavi so bili preko 1,5 stare milijarde.

JELOVICA ima v Srbiji kar pet poslovalnic in ena izmed njih je tudi v Valjevu. Že 11. leto teče od njene registracije. Svojo prodajno mrežo je razpredla po zahodnem delu osrednje Srbije. Poslovalnica Valjevo ustvari okrog 5 odstotkov celotne realizacije in spada v II. kategorijo. Lani je ta poslovalnica ustvarila preko milijarde din realizacije, od tega prodajo individualnim kupcem kar 63 odstotkov. S tako strukturo prodaje je izredno težko doseči plan prodaje. Poslovalnica Valjevo namreč nikakor ne more ponovno pridobiti poslov z gradbeniki in ustvariti zadovoljiv obseg prodaje gradbeni operativi.

GARANT iz Polzele priznava svojim modelarjem, ki so v sodelovanju z vodstvom tehničnega sektorja v preteklem letu pripravili veliko vzorčnih modelov pohištva, zaslužen delež pri doseganju dobrih poslovnih rezultatov. Skrbeli bodo, da se bodo mladi tudi v prihodnje odločali za proizvodne poklice in da bodo sposobni teorijo prenesti v prakso. Kajti ob še tako dobrih strojih so še vedno pomembne spretne roke, dobre priprave, red, prizadevno delo in še bi lahko naštevali.

LIP Konjice je septembra 1986 imenoval delovno skupino za pripravo programa proizvodnje oken z izolirano zasteklitvijo (t.i. termopan steklo). Po ugotovitvi tržnih pogojev in obsega programa je bilo ugotovljeno, da je s proizvodnjo treba začeti čim prej, ker zahtevam kupcev sicer ne bo več moč v celoti ugoditi. Zaradi opustitve proizvodnje klasičnih oken je bil za novo proizvodnjo izbran Tozd Stavbno pohištvo Oplotnica.

Naše temeljne organizacije v Podskrajniku.

Kam s steklenicami?

V naši občini smo s tem šele na začetku. Na osnovnih šolah sicer potekajo akcije za zbiranje starega papirja, medtem ko za zbiranje drugih odpadnih surovin, na primer v gospodinjstvih, ni bilo doslej še nič storjenega. Vse odpadke so vozili na odlagališče — smetišče — in jih tam brez zbiranja ali sortiranja uničevali.

Vsako gospodinjstvo ima nedvomno veliko neuporabnih steklenic in druge steklene embalaže, ki je v hiši zgolj v napoto, pa jo je treba nekam odložiti.

Tako je Komunala Cerknica v dogovoru z delovno organizacijo Dinos Ljubljana pričela z organiziranim zbiranjem stekla tudi pri nas. Nekatere sosedne občine imajo zbiranje stekla urejeno že dalj časa, prav tako preko DO Dinos.

V prejšnjem mesecu smo tudi v naši občini namestili lične zbiralnike stekla na lokacijah, kjer je moč pričakovati največ steklenih odpadkov. Strokovnjaki Dinos so po svojih izkušnjah presodili, da bi pri nas zadostovalo 15 takšnih zbiralnikov stekla. Zbiralnike prazni Dinos s svojimi tovarnjaki.

Ker je zbiranje stekla pri nas še na začetku, je kot na dlani, da Dinos s tem ne bo imel nikakršnega zaslužka, marveč nekaj časa celo izgubo. Šele po določenem času, ko zbiranje steče in se zbere toliko steklenih odpadkov, da so stroški za zbiralnike in za

prevoz poravnani, je moč pričakovati tudi finančni uspeh.

Za prve zbiralnike za steklo prispeva pristojna komunalna skupnost v vsaki občini. Naprej pa za njihovo vzdrževanje in zamenjavo skrbi Dinos sam. Na takšen način smo prvih deset zbiralnikov kupili in postavili tudi pri nas.

Zbiralniki stojijo v večjih krajih v občini ob trgovinah in lokalih. Vanje se razen stekla ne sme metati drugih odpadkov. Velika škoda je če se zbiralniki poškodujejo, kajti popravila niso mogoča; novi pa so dokaj dragi in moramo v takšnih primerih stroške

kriti sami. Zato velja uporabljati zbiralnike za steklo resnično samo v ta namen.

Veliko je še koristnih odpadkov, ki jih v svetu že organizirano zbirajo in predelujejo. Mi capljamo neke na repu, po drugi strani pa porabimo največ energije na enoto proizvoda.

Takšno razmerje bo vsekakor treba spremeniti, racionalneje bo treba uporabljati koristne odpadke, kjerkoli je to le mogoče. Zatorej moramo z delovno organizacijo Dinos sodelovati tudi v prihodnje.

P. Tomšič

Zbiralniki stekla — kako se bodo obnesli?

Boljše izkoriščanje surovin

Novo gospodarsko obdobje nas sili, da se do surovin drugače obnašamo kot v preteklosti. Odnos do razpolaganja s surovinami in s tem tudi do izkoriščanja surovin, postaja v žagalnici precej kakovostnejši in s tem seveda racionalnejši.

V žagalnico prihaja iz dneva v dan hlovovina nižje kakovosti in vse večje količine mladega lesa, iz česar lahko razberemo, da se moramo lotiti kakovostnejšega sortiranja hlovovine, kar je prvi pogoj za boljše izkoriščanje hlovovine.

S sedanjo tehnologijo v žagarski predelavi že v prvi fazi, to je pri krojenju žaganega lesa, uvajamo selektiven pristop, na osnovi katerega naj

bi bilo izkoriščanje surovine — lesa, kar največje, tako količinsko kot kakovostno.

Vlagamo tudi vse napore za čim hitrejšo prestrukturiranje proizvodnje v naši stari stolarni, v tehnologijo lameliranih (lepljenih) friz in plošč.

Vsekakor je moralo priti do postopnega investiranja v novo tehnologijo. Prvi korak smo naredili z nabavo domačega stroja za dolžinsko spajanje elementov LIKO — Vrhnika, z nabavo nove stiskalnice za širinsko lepljenje lamelnih friz in plošč Tozda Strojegradnje — Brest. O kapacitivnih elementih stroja za dolžinsko spajanje tokrat ne bomo govorili, pomembno je, da je stroj že upravičil svoj namen in dokazal svoje zmogljivosti.

Če že lahko ocenjujemo smisel idej in skušamo upravičiti prestrukturiranje naše proizvodnje, potem lahko z goto-

vostjo trdimo, da se skrb za gospodaren odnos do izkoriščanja surovine opraviči s pol večjim izkoriščanjem jelovega in smrekovega žaganega lesa in s plasmajem skoraj celotnih proizvodnih zmogljivosti za izvoz na zahodno tržišče.

Zato ni zgolj optimizem, temveč stvarnost, da bomo v naš letni načrt predelave lesa uvrstili količino 10 000 m³ jelovega in smrekovega žaganega lesa, ki ga bomo predelali v naši temeljni organizaciji.

A. Šoštarč

Naši upokoјenci

Kdor se je do lani ukvarjal z nakupom ivernih plošč, se je gotovo srečeval z Viktorjem OGRINCEM, skladiščnikom ivernih plošč iz temeljne organizacije Iverka v Podskrajniku.

Od 26. junija lani pa je Viktor Ogrinc upokoјen. Ko sem ga obiskal in poprosil za prispevek v našem glasilu, je bil presenečen in obenem zadovoljen, kar je bilo od »zapri-seženega« Brestovca tudi pričakovati.

Na Brestu je bil zaposlen od leta 1953. Začel je v Martinja-

ku kot oddelkovodja I. strojne, potem je bil kadrovik in kasneje tehnolog strojnega oddelka. Da, precej je govoril o tistih časih v Martinjaku. Poudaril je, kar ni odveč, da danes zopet poudarjamo, s kolikšno zagnanostjo so se lotili obnove tovarne ob požaru. Zgledovanje po zvestobi takratnih delavcev je danes še kako potrebno. Prisluhnimo takšnim pričevanjem in izvlecimo nauk, ne pa da skomignemo z rameni, češ, takrat so bili drugačni časi...

Na Iverki je bil v začetku zaposlen kot skladiščnik ivernih plošč. Na stari Iverki je bil nekaj časa tudi v skladišču surovin. Koliko plošč je šlo skozi njegove roke oziroma papirje ni moč naštet. Omeniti pa je treba, s kolikšno doslednostjo in poznavanjem je on opravljal svoje delo.

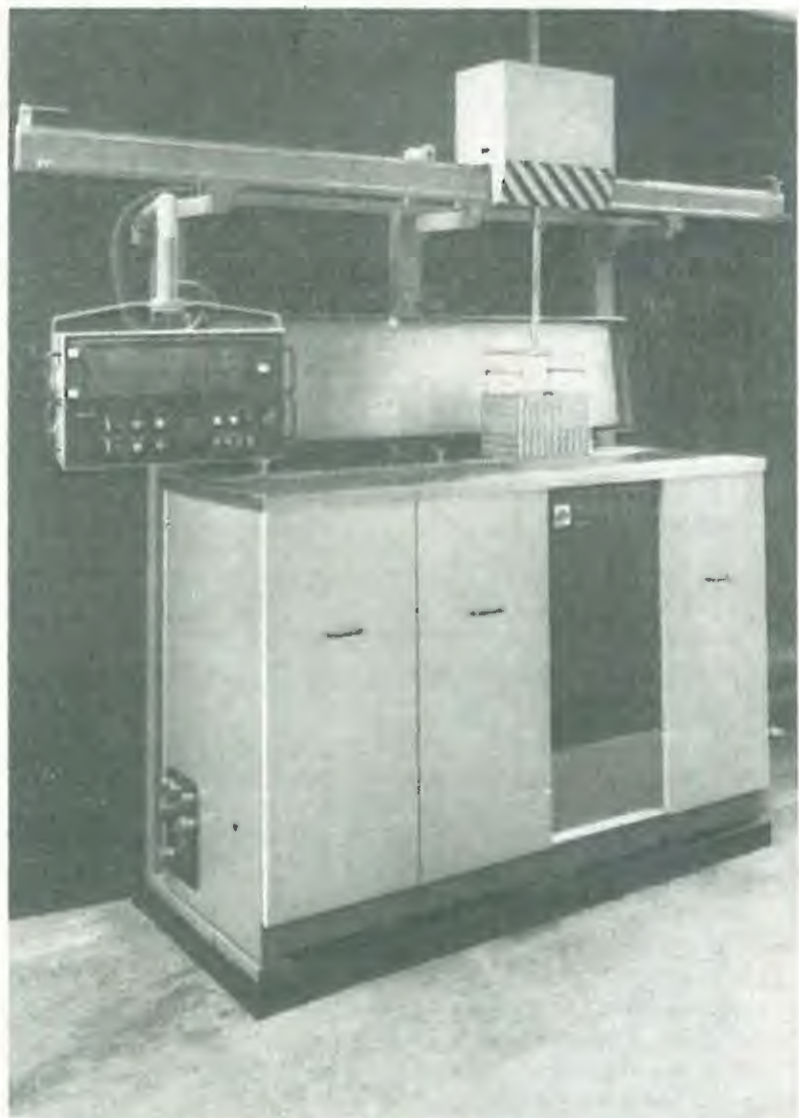
Ko je odšel v pokoj se ga je žal lotila bolezen. Občudovati sem moral njegovo voljo po življenju in ko sem ga tako gledal in poslušal, se mi je zdelo, da imam pred seboj vitalnega in zadovoljnega človeka. Še vedno ga zanima kako nam gre na Iverki, kako gre s prodajo plošč in kakšne so zaloge. Z zanimanjem prebira Obzornik in vesel je vsakega srečanja z bivšimi sodelavci.

Sedaj pa se najbolje počuti v krogu svoje družine, kjer ima veliko veselje s svojimi vnuki.

Zaželimo mu, da bi to veselje še trajalo!

T. Obreza

V. Lavrič

Iz Tozda Strojegradnje — Programirana naprava za ultrazvočno čiščenje kovinskih delov, ki jo izdelujejo v kooperaciji z Inštitutom za elektronsko in vakumsko tehniko iz Ljubljane.

Les in Slovenci - sodobnost z razsežnostjo dediščine

31. marca ob 12. uri je bila v avli poslovne stavbe Slovenijales trgovine v Ljubljani otvoritev razstave z naslovom LES IN SLOVENCIL. Na uvodni prireditvi, ki so jo pripravili ob 40-letnici ustanovitve DO Slovenijales trgovina, je o lesu v različnih oblikah spregovoril dr. Janez Bogataj. Med drugim je dejal: »Poznavanje razvoja načina življenja Slovencev nam pokaže veliko prisotnost lesa na vseh področjih življenja. Predvsem je les zagotavljal najosnovnejše pogoje za preživetje: streho nad glavo, ogenj za gretje in pripravo hrane, kot gradivo tudi orodja, naprave in opremo. V vseh obdobjih zgodovinskega razvoja je bil izrazno gradivo, gradivo, ki ga je bilo moč oblikovati, čeprav je les oblikovan že sam po sebi, kajti les ima življenje »zapisano« že v svoji strukturi in »teksturi«. Je torej neke vrste dokumentacija življenja«.

Z izbranim programom sta se predstavila še akademska plesna skupina France Marolt in godalni kvartet Rožmarin.

Razstava skozi eksponate izpričuje, da je les v življenju Slovencev prisoten že od najstarejših obdobjih zgodovinskega razvoja.

Najstarejša pričevanja je v veliki meri že zabilisal tehnološki proces propadanja lesa. Ko se sprehajamo skozi preteklost, vidimo, kako so bili v razmerju človek — les povezani eksistenčno gospodarski in ustvarjalni, oblikovalski interesi. Človekovo prodiranje v gozd in njegovo izkoriščanje je bilo tudi v preteklosti premišljeno, sistematično. Bilo je del zaključenega letnega življenjskega in tehnološkega kroga. Človek je znal ohranjati naravno ravno- vesje kljub temu, da je bil les navzoč na vseh področjih življenja.

NAŠE MALO MESTO

Zgodilo se je...

V petek, 8. aprila, je bil v restavraciji v Cerknici občni zbor pustnega društva Cerknica, kjer so podelili priznanja članom društva za desetletno aktivno sodelovanje v društvu, ter delovnim organizacijam, ki so prispevale pomemben delež pri izvedbi letošnjega pustnega karnevala. Priznanji sta prejela tudi predsednik društva Miro Jenček in predsednik organizacijskega odbora Jože Obreza.

9. aprila zvečer je bil v restavraciji letni koncert moškega pevskega zbora Tabor; gostovala sta tudi ženski pevski zbor iz Gabrovke in mladinski pevski zbor Fran Gerbič iz Cerknice.

S »prvega boljšega sejma«, ki je bil 17. aprila pri hotelu Jezero: veliko radovednih obiskovalcev, pa kaj malo kupcev in prodajalcev.

Problemi samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti

Lani je bilo uveljavljenih več novih sistemskih intervencijskih zakonov, ki so s svojimi omejevalnimi učinki bistveno posegli tudi na področje zadovoljevanja potreb delovnih ljudi in občanov po storitvah, ki jih opredeljujejo programi SIS družbenih dejavnosti.

Omejevanje sredstev za programe SIS družbenih dejavnosti je vse leto oteževalo normalno poslovanje interesnih skupnosti v obliki likvidnostnih težav, krajši ali daljši nesposobnosti poravnave računov za opravljene storitve, pa tudi pri zagotavljanju sredstev za osebne dohodke in najnujnejše materialne stroške izvajalskim organizacijam v občini.

Ob koncu leta 1987 so skupni prihodki SIS družbenih dejavnosti znašali 5.943.014.000 dinarjev, programi pa so bili ovrednoteni v višini 8.192.677.000 dinarjev. Nepokriti del programov, ki se je kot obveznost prenesel v letošnje leto, je torej znašal 1.355.116.000 dinarjev, kar predstavlja relativno najvišji primanjkljaj v vseh preteklih letih.

Del nekritih odhodkov iz leta 1987 je posledica prenosa neplačanih obveznosti iz leta 1986 v leto 1987. Če bi bil v letu 1987 delež nekritih odhodkov izražen v enakem odstotku kot v letu 1986, bi ta sredstva znašala okrog 600.000.000 dinarjev. Del nekritih obveznosti je nastal zaradi prenehanja prihodkov — le-ti so bili nižji zaradi refundacij, ki jih dopušča novi zvezni obračunski zakon. Temu vzroku je moč pripisati 73.000.000 dinarjev ter zaradi izpada prispevkov osnovnih šol, vzgojnovarstvene organizacije v decembru oziroma Delovne organizacije Brest v decembru za november, kar skupaj predstavlja okoli 370.000.000 dinarjev.

Ostali del nekritih odhodkov gre pripisati višjim cenam storitev (zdravstvo, socialno skrbstvo), višjemu obsegu storitev v primerjavi z načrtovanimi in učinkovanju sistema solidarnosti. Že dejstvo, da se nepokriti del programov iz leta 1987 prenaša kot obveznost v leto 1988, opozarja, da bodo materialni okviri za izvajanje programov SIS družbenih dejavnosti v letu 1988 izredno zoženi in zato problemi še resnejši kot v letu poprej.

Iz bilančnih izračunov k predlogu resolucije za leto 1988 je razvidno, da se bo dohodek slovenskega gospodarstva povečal za 82 odstotkov ob upoštevanju osem indeksnih točk. Zaostajanje sredstev za zadovoljevanje skupnih potreb za nominalno rastjo dohodka pomeni, da se bodo sredstva za družbene dejavnosti lahko povečala za 74 odstotkov.

Ob upoštevanju, da so bili programi SIS v letu 1987 ovrednoteni v višini 8.192.677.000 dinarjev, da bo skladno z resolucijo povprečna rast sredstev za osebne dohodke in materialne stroške v letu 1988 74-odstotna ter, da se nepokriti del programov iz leta 1987 prenese v leto 1988, bo po oceni za programe SIS družbenih dejavnosti v letu 1988 zmanjkalo za okoli 33 odstotkov sredstev, zato so nujno potrebni ukrepi in aktivnosti za zmanjševanje tega razkoraka in za čim večjo možno uskladitev programov z razpoložljivimi materialnimi možnostmi.

Takšni ukrepi in aktivnosti so predvideni v okviru vseh interesnih skupnosti, nekateri od teh se izvajajo že od sredine minulega leta dalje.

Njihova osnovna usmeritev je naravnana na veliko racionalnejše obnašanje vseh izvajalskih organizacij, na ponovno preverjanje vseh programov in sprošča-

nje nalog, ki nimajo podlag v zakonih oziroma niso nepogrešljiva sestavina programov SIS-družbenih dejavnosti ter na dosledno in veliko bolj restriktivno izvajanje pravic in obveznosti, ki jih imajo uporabniki in izvajalci na podlagi sklenjenih sporazumov in predpisov.

V kolikšnem obsegu bodo potrebni posegi v posamezne programe SIS-družbenih dejavnosti, v tem trenutku ni moč natančno oceniti, ker še niso znane usmeritve nekaterih republiških skupnosti, vendar se bodo o ukrepih opredeljevali uporabniki in izvajalci v vseh skupščinah SIS še v prvi polovici letošnjega leta.

V tabeli je prikazano gibanje sredstev za družbene dejavnosti v družbenem proizvodu občine Cerknica po letih in po posameznih SIS v odstotkih.

1980	7,96
1981	7,59
1982	7,93
1983	7,28
1985	7,57
1986	9,16
1987 ocena	10,00

Stroški varstva pomenijo velik izdatek.

ZA PODROČJE OBČINSKE ZDRAVSTVENE SKUPNOSTI SO OPREDELJENI NASLEDNJI

UKREPI:

1. Nadaljnja prizadevanja za čimprejšnji prehod na financiranje bolnišnične in specialistične dejavnosti v okviru regije.

2. Povečanje prihodkov na podlagi sprememb zveznega interventnega zakona, solidarnosti in višje participacije.

3. Pokrivanje nekritih odhodkov iz preteklega leta in refundiranih sredstev v odnosih neposredne svobodne menjave dela.

4. Nadaljnje izvajanje že sprejetih ukrepov v okviru NZD

Tozd Zdravstvo Cerknica in strokovne službe SIS, in sicer:

- obvladovanje in usmerjanje kadrovskih zmogljivosti v zdravstvenih organizacijah,
- dosledno spremljanje deleža zbranih sredstev in prispevkov uporabnikov v primerjavi z njihovo načrtovano in valorizirano vrednostjo ter z neposredno menjavo dela in od uporabnikov iz drugih republik,
- zmanjšanje materialnih stroškov,
- optimalno predpisovanje zdravil,
- racionalizacija v izvajanju programov,
- organiziranje regresno-odškodninske službe,
- kontrola računov za opravljene storitve.

Program ukrepov in aktivnosti za uskladitev programov zdravstvenega varstva z materialnimi možnostmi, s katerega doslednim izvajanjem naj bi znižali stroške za približno 8 odstotkov, ni bil sprejet. Kako ravnati, da ne bi prišlo do večjega omejevanja pravic uporabnikov do zdravstvenih storitev in po drugi strani omogočiti delavcem v zdravstvenih organizacijah približno enak družbeno ekonomski položaj kot drugim delavcem v združenem delu, pa ostaja še naprej odprto vprašanje.

ZA PODROČJE OBČINSKE IZOBRAŽEVALNE SKUPNOSTI SO OPREDELJENI NASLEDNJI UKREPI:

Delovanje osnovnih šol je določeno z ustavo in zakonom o osnovni šoli, zato je poleg racionalnejšega poslovanja osnovnih šol in večje neposredne svobodne menjave na področju materialnih stroškov, zmanjšanje programa možno le še v dodatnih programih.

Nadaljnje možnosti za zmanjšanje dodatnega programa so:

1. Prehod iz celodnevne oblike učno vzgojnega dela v osnovni šoli Iga vas na poldnevno.

2. V oddelkih podaljšanega bivanja uvesti participacijo staršev.

3. Ustrezno postopno zmanjšanje sofinanciranja glasbene šole s strani občinske izobraževalne skupnosti (zmanjšanje za 25 odstotkov) in vzporedno povečanje prispevka staršev.

4. Ustanovitev enovite delovne organizacije je v teku (v delu je elaborat za ustanovitev), katere cilj je predvsem v poenotenju samoupravnega in finančnega poslo-

(nadaljevanje na 7. strani)

POLJSKO CVETJE JELENE LOVRIC

V našem salonu v Cerknici si je od 19. aprila do 20. maja moč ogledati prodajno razstavo likovnih del Jelene Lovrić. Umetnica je diplomirala na Pedagoški akademiji v Petrinji 1972. leta. Doslej je priredila niz razstav širom po Jugoslaviji; tako so si njena dela lahko ogledali v Zagrebu, Crikvenici, Reki, Beogradu, Zadru, Splitu in Šibeniku. Slike Jelene Lovrić nam odkrivajo neznani svet poljskega cvetja. Poseben vidni učinek nudi grudasta osnova, narejena iz mešanice peska in kamna, ki je polna naravne bujnosti in živí.

Problemi samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti

(nadaljeva s 6. strani)

vania, medtem ko bistvenih finančnih prihrankov ni moč pričakovati.

NA PODROČJU OBČINSKE SKUPNOSTI OTROŠKEGA VARSTVA SO OPREDELJENI NASLEDNJI UKREPI:

Vzgojnovarstvena delovna organizacija ne bo zaposlovala novih delavcev; pri vsaki nadomestitvi bo pretehtala utemeljenost, zmanjšala bo število odsotnih dni zaposlenih delavcev, varčevala z materialnimi stroški ter vključila večje število čakajočih otrok v skupine na račun velike dnevne odsotnosti otrok.

Občinska skupnost otroškega varstva bo pri oblikovanju prispevkov staršev za vzgojnovarstvene storitve vodila tako politiko, da bo udeležba staršev v celotnem prihodku vzgojnovarstvene delovne organizacije Cerknica čim višja.

Prispevki staršev naj bi se do sledno odmerjali na podlagi 9. člena sporazuma, tako da bi praviloma vsi starši v celoti prispevali za stroške varstva in prehrane (60 odstotkov ekonomske cene). Če pa bo upravičenec menil, da je ta cena glede na njegov socialni položaj previsoka, bo njegove stvarne socialne razmere ugotovil Center za socialno delo, odbor pa določil nižjo višino prispevka.

Po 1. maju naj bi bili do družbene pomoči otrokom upravičeni le tisti, ki si s svojim delom in sredstvi ne morejo zagotavljati minimalne socialne varnosti, zato bo potrebno preveriti upravičenost vsakega prejemnika. Na področju denarnih pomoči otrokom bo v letu 1988 osnovna naloga ugotavljanje stvarnih socialnih razmer družin, ter:

- Zaostritev uporabe meril za ugotavljanje upravičenosti in sicer:
- V primerih, ko bo vlagatelj oseba, katerega družina pridobiva dohodek s samostojnim delom in sredstvi v zasebni lasti. Ko vlagatelj preživlja se-

be in svojo družino z dohodkom iz kmetijske dejavnosti se bo praviloma predpostavljalo, da s svojo dejavnostjo zagotavlja sebi in svoji družini ustrezno socialno varnost.

- Enako naj bi veljalo tudi za vse tiste prosilce, ki pridobivajo dohodek hkrati iz kmetijske dejavnosti in iz delovnega razmerja ali zgolj iz delovnega razmerja.
- Zaposlenost le enega od obeh staršev ne bo razlog za pridobitev socialnovarstvene pomoči.
- Pri ugotavljanju upravičenosti do socialnovarstvene pomoči naj bi še bolj kot doslej upoštevali tudi premoženjske razmere prosilcev (hiše, stanovanja, zemljišča, avtomobili...).

ZA PODROČJE OBČINSKE SKUPNOSTI SOCIALNEGA SKRBSTVA SO OPREDELJENI NASLEDNJI UKREPI:

V letu 1988 je na področju socialnega skrbstva kljub izvajanju sprejetih ukrepov in aktivnosti za zmanjšanje in ukinjanje propadlag pričakovati naraščanje potreb, tako po vrstah storitev kot tudi po obsegu sredstev. Program je namreč pogojen s splošnim družbenoekonomskim stanjem in razmerami, zato ni pričakovati, da bi se obseg programa bistveno zmanjšal. Glede na opredeljene manjše prihodke v primerjavi z odhodki pa se bodo v okviru socialnega skrbstva na podlagi sklepa skupščine še nadalje in še bolj dosledno in restriktivno kot doslej, izvajali naslednji ukrepi in aktivnosti:

Družbene pomoči — prejemniki edinega in dopolnilnega vi- ra sredstev za preživljanje so najbolj ogrožena skupina občanov, zato naj bi z medletnimi valorizacijami sicer sledili rasti življenjskih stroškov in zagotovili prejemnikom minimalno življenjsko eksistenco, medtem, ko naj bi se enkratne inčasne denarne pomoči občanov še naprej praviloma dodeljevale v obliki posojil.

Zavodsko varstvo — prispevki svojcev k ceni oskrbnega dne v socialnih zavodih se bodo valorizirali skladno s priporočili o valorizaciji socialnovarstvenih pomoči in sicer v višini in rokih, ki so dogovorjeni, za nove primere pa bodo glede višine prispevka sklenjeni dogovori v čim višjem lastnem pokrivanju stroškov oskrbe.

Dosledno se bo uresničeval tudi cilj, da se ostarelega občana ohrani čim dlje v njegovem domačem okolju.

Plačilo stroškov za letovanje oskrbovancev v vzgojnih zavodih, rejništvih in za letovanje otrok v mladinskih okrevališčih bo potekalo ob čimvečji soudeležbi staršev.

Da bi dosegli čim višjo realizacijo ostalih prihodkov, bo potrebna maksimalna angažiranost strokovnih delavcev Centra za socialno delo za doseg čim hitrejših izterjatev, nadalje tekočih pokrivanj stroškov iz premoženja uporabnikov socialnovarstvenih storitev ter sprotno valorizacijo stroškov oskrbe na dejansko vrednost.

KULTURNA SKUPNOST CERKNICA

S 1. julijem 1987 je pričel delovati Družbeni center v ustanavljanju, za katerega je sklep sprejela skupščina Kulturne skupnosti Cerknica v decembru 1986.

Plan za tekoče leto v znesku 174.210.000 din pomeni eksistenčni minimum kulturnega dogajanja v občini, primanjkljaj pa je glede na dovoljeno porabo 52.810 tisoč dinarjev.

Načrt za leto 1988 ne vsebuje več obveznosti za redno delo Zgodovinskega arhiva in regionalnega zavoda za spomeniško varstvo Ljubljana, ker je le-te prevzela Kulturna skupnost Slovenije, seveda od 15,5-odstotnem zmanjšanju sredstev za delovanje občinske kulturne skupnosti.

Zelo pomembno je, da je Kulturna skupnost Slovenije pripravljena prispevati sredstva tako za knjižnico kot za arheološko topografijo Cerkniškega polja in Loške doline ter urejanje gradu Snežnik in parka s pogojem 51-odstotne participacije Kulturne skupnosti Cerknica:

Knjige	20.000.000 din
Topografija	1.400.000 din
Grad Snežnik	6.000.000 din
Park Snežnik	10.000.000 din
Z. Jerič	

Tozd Mineralka so si v aprilu ogledali gostje iz Kitajske.

Novosti v knjižnici

STROKOVNA LITERATURA

T. HEALEY: Najbolj nenavadno, vendar resnično

N. BLUNDELL:

Največje skrivnosti NLP

M. ŽMUC-Tomori:

Klic po očetu

MARKSIZEM v obdobju

Tretje internacionale

F. G. RIPEL: Rdeča magija

F. G. RIPEL: Magija Atlantide

A. TRSTENJAK:

Pastoralna psihologija

A. LEŠNIK: Tretja

internacionala-komintern

H. E. SALISBURY:

Dolgi pohod

S. VRIŠER:

Uniforma v zgodovini

P. L. BERGER in

T. LUCKMANN: Družbena

konstrukcija realnosti

S. LOKAR: Zveza komunistov

Jugoslavije na pragu

21. stoletja

N. BLUNDELL: Najbolj

prebrisani goljufi tega sveta

I. TURK:

Finančno računovodstvo

S. KITZINGER: Rojstvo

D. CERNEC: Alergija

M. PARKER: Najbolj

presunljivi spački naše dobe

Trate in grmovnice

Pozdravi iz slovenskih krajev

J. PENCA:

Trideset tisoč korakov

B. BUČAR: Športni potapljač

B. PARMA in **B. KUTIN:**

Šah za vsakogar

M. jr. ŠTEFANČIČ Najboljša

leta našega življenja

OXFORD — Duden —

Cankarjeva založba:

nemško-slovenski slikovni

slovar

TUJI ROMANI

V. HOLT: Demonski ljubimec

M. LEBRUN: Avtocesta

T. CAPOTE:

Glasba za kameleone

G. de MAUPASSANT:

Srhljive zgodbe

M. L. FISCHER: Grajske gospe

B. F. CONNERS:

Plesna dvorana

A. HAILEY: SOS, Vancouver

A. NATION: Preživeli

J. KLIMA: Poletna ljubezen

E. SEGAL: Razred

B. OKUDŽAVA: Potovanje

diletantov (1. in 2. del)

O. FALLACI: Neki človek

R. TAGORE: Lačni kamni

U. DANELLA:

Vse zvezde z neba

J. ALDRIDGE: Resnica o Lilli

SLOVENSKI ROMANI,

POEZIJA IN DRAMATIKA

B. A. NOVAK: Dramski diptih

B. ŠTIH: Vajkardi

T. PAVČEK: Goličava

Tradicionalni prvomajski pohod na Slivnico

Dolgoletna tradicija je, da se delovni ljudje in občani ob prazniku dela zbirajo na raznih praznovanjih. V svetu so se uveljavile različne oblike praznovanja 1. maja: protestni pohodi, zborovanja, proslave itd.

Na slovenskem so se še posebej uveljavili pohodi na planske vrhove. Tej tradiciji se tudi v naši občini že nekaj let pridružujemo.

S pohodi na Slivnico so začeli v krajevni skupnosti, nadaljevala je konferenca OO ZSS Brest, zadnja leta pa je pohod na Slivnico postal osrednja občinska prireditev ob 1. maju.

Občinski svet ZSS Cerknica je organizator pohoda, pri organizaciji pa pomagajo ŠD Sovica Grahovo, OO ZSS Masiva Martinjak, LD Grahovo, delavci družbene prehrane Brest in mnogi drugi, saj je nemogoče imenovati vse, ki kakorkoli prispevajo k uspešnosti prireditve.

Pohod se bo začel v dopoldanskih urah 1. maja 1988. Ob 11. uri bo pri lovski koči LD Grahovo proslava s slovesno podelitvijo sindikalnih priznanj. Za udeležence pohoda bo do 14. ure poskrbljeno za brezplačen topli obrok. Delavci družbene prehrane Bresta bodo postregli s tradicionalno dobrim pasuljem s klobaso. Udeleženci pohoda naj posodo in jedilni pribor prinesejo s seboj! Osvežilne in ostale pijače bo prodajala OO ZSS Masiva Martinjak. Taborniki bodo postregli s palačinkami, člani LD Grahovo pa z jedmi z žara. Za dobro voljo bo poskrbel ansambel Notranjci.

Želimo, da se pohoda udeleži čimveč delavcev in občanov naše občine. Tradicija je, da se pohoda udeležimo peš, z avtomobilom pa naj gredo le tisti, ki imajo majhne otroke in tisti, ki jim zdravje ne dopušča hoje.

R. Palčič

Drevje in cvetje odeto ali lepota pomladnih dni.

Čez Cerknško jezero — v vojno mornarico

(nadaljevanje iz prejšnje številke)

Od tistega srečanja z jezerom se je v nama tiho, a vse bolj netila želja za morjem. Vse, kar je v kakšnem časopisu ali v knjigah, ki jih je izdajal »Naš narod« pisalo o mornarici, sva prebrala. Tako sva željo, da postaneva mornariška oficirja vse bolj utrjevala.

OGNJENI KRST OB CERKNŠKEM JEZERU

Leta so tekla. Prišla je vojna in z njo tudi leto 1944. Naš 2. bataljon Notranjskega odreda, v čigar 3. četo sva prišla, se je nahajal v vasi Gornje Jezero. Bilo je lepega julijskega dne popoldan. Dano je bilo povelje, da se bataljon postroji v popolni bojni opremitvi, vendar brez nahrbtnikov. Zbrane partizane je ogovoril komandant bataljona kapetan Tone Hitejc. Rekel je, da išče prostovoljce za tvegano akcijo, kakšno, pa ni povedal. Iz vrste so izstopili skojevci in se prijavili za akcijo. Med njimi tudi Mitja in jaz. Takoj smo krenili proti Grahovem. V koloni nas je bilo okoli trideset partizanov. Vodila sta nas komandir 2. čete Filip Jelenc in intendant 2. bataljona Franc Lubič. V Cerknici smo pri mostu zavili levo. Čez polja smo hodili v koloni in zelo hitro. Ob robu gozda smo se povzpeli na hrib na katerem je bila cerkev, na zahodni strani pod hribom pa manjša vas. Intendant Lubič je zbranim partizanom šele tu povedal, da je to vas Zelše in

da bomo v vasi naredili prehranjevalno akcijo. Partizani smo temu rekli — rekvizicija. Hrano so potrebovale partizanske bolnice. Rekel je še, da moramo povelja, ki jih bomo dobili v vasi, hitro izpolniti, kajti v Rakeku, ki je le 2 kilometra oddaljen, je okoli 600 domobrancev in 100 Nemcev. Kaj kmalu bi lahko prišli v vas, če bi zvedeli, da smo tam. Komandir je razmestil bojno zaščito, ostali pa smo se z intendantom v strelcih in s puškami, pripravljenimi za strel, spustili po hribu v vas. Pred nami je energično stopal intendant z brzostrelko v rokah.

Bil je postaven in čeden fant, oblečen v lepo novo angleško uniformo. Vlival je korajžo in zaupanje. Bil je hraber partizan.

V vasi, ki je bila videti prazna, nam je ukazal v katero hišo naj kateri izmed nas gre in kaj naj zahteva. Z Mitjem sva tako stopila v hišo, ki je stala sredi vasi. V kuhinji so sedele le ženske, okoli njih so stali otroci. Mlajši so se tiščali svojih mater. Čeprav sva tudi midva izgledala bolj otroško, saj sva imela šele 17 let, so puške v rokah, bombe za pasom in rdeča zvezda na titovki vzbujale spoštovanje. Dišalo je po svežem kruhu. Zato sva najprej povprašala po njem. Gospodinja je brez obotavljanja vzela nož, prerezala hlebec in dala vsakemu polovico. Zahvalila sva se ji in kruh spravila pod vojaško srajco, pri tem pa rekla, da

morajo dati tudi kravo.

»Saj sem vama dala kruh,« je rekla ženska.

Midva pa: »Kruh je za naju, krava pa za partizane.« Ženska naju je vprašala: »Kaj vidva nista partizana?« »Seveda sva,« sva odgovorila, pri tem pa tesno stisnila vsak svojo puško. Dodala sva še, da nas je veliko partizanov in da morajo vsi jesti. Odšla sva v hlev, v katerem je bilo 5 ali 6 krav. Vse so bile odvezane, povodca pa nikjer. Kmalu sta za nami prišli dve dekleti svetlih las. Takoj sva dobila povodec, izbrala kravo, ena od deklet pa ji je zavezala vrv okrog rogov. In že sva bila s kravo sredi vasi. Intendant nama je dal naslednjo nalogo, kravo pa sva izročila nekemu partizanu.

Še v dve hiši sva šla po razne stvari. Prav tako tudi drugi partizani. Zdejo se nam je, da vse skupaj nekam dolgo traja in da bodo zdaj zdaj prihrumeli domobranci. Posebno še, ker nas je videl neki kolesar, ki se je peljal v Zelše, ko smo se spuščali v vas. Kolesar se je obrnil in zdrvel proti Rakeku. Končno smo se le vsi postrojili sredi vasi. Imeli smo kakšnih 6 do 8 krav in poln »lojtrnik« razne hrane. V »lojtrnik« sta bila vprežena dva iskra konja. Tedaj pa so zaropotala strojnice z vseh strani. Tudi naš mitraljez pri cerkvi se je pridno oglašal. Dano je bilo povelje za umik k cerkvi. Intendant Lubič je po zraku vihtel s svojo brzostrelko in tako po-

Iz leta 1935 — parnik, sestavljen iz štirih čolnov-drvakov na Cerknškem jezeru.

veljeval. Srečno smo se umaknili iz vasi. Ko pa smo prišli na njive pod hribom je bilo, kakor da nas je napadel roj sršenov. Nekatere krave so zadete od rafalov bežale po njivah in mukale od bolečin, druge so partizani izpustili, da so lahko hitreje prišli na vrh hriba v zaklonišče. Mimo naju je pridrvel voz poln vreč. Konje je poganjal mlad partizan, oblečen v angleško srajco. Kar verjeti nisva mogla, da ga nobena krogla še ni zadela, ko pa se je od vreč kar kadijo. Mitji sem zavpil, naj priveže kravo za voz, jaz pa sem kravi »pomagal« s puškinim kopitom, da smo dohiteli voz in je Mitja kravo privezal. Potem sva se pognala čez hrib mimo cerkvice, kjer ni bilo več našega mitraljeza in ob robu gozda našla partizane, ki so že organizirano streljali na domobrance. Priključila sva se jim in tako postala prava vojska. Puške v rokah niso bile več lesene.

Bila sva na levem krilu naše bojne črte. Levo od naju je bil le še namestnik komisarja neke čete. Z Mitjem sva ležala in streljala iz za debele smreke. Pred seboj sva si porinila nekaj visokih skal in tako imela boljše kritje. Videti je bilo kot da pada zelen sneg. To so bile le majhne smrekove vejice, odbite s krogami pušk in mitraljezov. Čez čas nama je namestnik komisarja dejal, da je ranjen v trebuh. Začudeno sva ga pogledala, ker je kljub temu še vedno streljal. Kmalu so ga odnesli v zaledje, tja proti Dolenji vasi. Kljub težkemu položaju se je vse srečno končalo. Nobenega padlega nismo imeli. Ranjen je bil le namestnik komisarja. Prehranjevalna akcija pa je v glavnem dobro uspela.

Blizu Dolenje vasi so za živo mejo ležali skriti borci čete 1. bataljona Notranjskega odreda. Varovali so nam hrbet. (nadaljevanje na 9. strani)

LOGAŠKO

okrajno glavarstvo.

Zemljepisni in zgodovinski opis.

Uredil Vojteh Ribnikar.

V LOGATCU.

Izdalo »Društvo učiteljev in šolskih prijateljev okraja Logaškega«.

1889.

SV VID NAD CERKNICO

Župljanska, ob enem šolska občina ima enorazredno ljudsko šolo ter šteje po ljudskem štetju 1880. l. 1520 prebivalcev in je politična podobčina glavne politične občine na Blokah. Za vsakdanjo šolo bilo je godnih dečkov leta 1880 88, leta 1889 119, godnih deklic leta 1880 93, leta 1889 126,

obiskujočih dečkov leta 1880 61, leta 1889 85, obiskujočih deklic leta 1880 66, leta 1889 108; za ponavljajno šolo pa godnih dečkov leta 1880 22, leta 1889 36, godnih deklic leta 1880 34, leta 1889 35, obiskujočih dečkov leta 1880 21, obiskujočih deklic leta 1880 34, leta 1889 32, leta 1889 32.

Na jugu, kot mejnik med Vidovsko in Begunjsko župnijo, stoji ponosno Stražišče, precej visok in vstast hrib, dalje pa Malo Stražišče, Ostri vrh in Čohov hrib iz katerega se vidi Ljubljanska ravnina.

Izmed rečic in potokov omeniti je: lške, katera izvira pod Lužarji v Vel. Laškej župniji pod imenom Mala lška ter teče ob vzhodni in severovzhodni meji, deli Vidovsko župnijo od Rabske, ob enem Ložki sodnijski okraj od Velikolaškega, Logaško okrajno glavarstvo od Kočevskega in ob enem Notranjsko od Dolenjske. V lško se izliva: Opečnik, izvirajoč pod vasjo Rudolfovo, teče nekaj časa ob Vidovsko Trojiški meji, Košutnica, izvirajoča pod vasjo Tavžli in Črni potok, izvirajoč pod Čohovim hribom, goni lesoreznic in dva mlina; Zala, izvirajoča pod Pikovnikom, deli Vidovsko župnijo od Rakške. — Po teh potokih povečana teče lška skozi lško vas, ponikne v jame ter se pri Studenci na lgu zopet prikaže in potem izliva v Ljubljano. — Proti jugu teče rečica Cerknica, katera pod Hotenjem in Mramorovem v župniji sv. Trojice iz jame priteče in precej lesoreznic goni, ter je pri iztoku tako topla, da v najhujši zimi ne zamrzne. Pod vasjo Ponikve zapusti Vidovsko župnijo, ter teče pod Begunjami, potem skozi Cerknico, ter se v Cerknško jezero izliva. Po cellem teku goni lesoreznic in mline. Stranski potoki so: Stopnjak, kateri pod vasjo Hruškari izvira in goni lesoreznic in mlin, Jazbina, ki izvira pod vasjo sv. Vida in goni lesoreznic in mlin. Pod Stražiščem izvira Borovnička, goni več lesoreznic, ter teče potem proti Borovnici. Stojčih voda ni v tej občini.

Občina sv. Vid šteje 150 kmetov. Večji izmed njih redijo po 10, 12 do 15 glav goveje živine. Živina je

v obče lepa, večinoma sive barve. Konj je malo v tej občini. Razen s poljedelstvom se ljudstvo peča tudi z izdelovanjem lesenih žlic, katerih na tisoče proda v Trst. Izdelujejo jih pa le navadno v zimskem času. Ljudsko materialno stanje je srednje dobro.

Vasi je v šolski občini 39 in sicer:

1. Sv. Vid 14 hiš. štev. 121 preb.,
2. Osredok 16 hiš. štev. 115 preb.,
3. Čohovo 6 hiš. štev. 51 preb.,
4. Zala 9 hiš. štev. 23 preb.,
5. Pustiles 4 hiš. štev. 32 preb.,
6. Rudolfovo 9 hiš. štev. 62 preb.,
7. Jeršiči 4 hiš. štev. 30 preb.,
8. Žilice 4 hiš. štev. 25 preb.,
9. Ravne 14 hiš. štev. 110 preb.,
10. lška 2 hiš. štev. 10 preb.,
11. Zahrib 5 hiš. štev. 40 preb.,
12. Tavžli 5 hiš. štev. 60 preb.,
13. Lešnjaki 6 hiš. štev. 48 preb.,
14. Štrukljeva vas 9 hiš. štev. 70 preb.,
15. Pirmanje 4 hiš. štev. 32 preb.,
16. Ščurkovo 2 hiš. štev. 17 preb.,
17. Hribljanje 2 hiš. štev. 15 preb.,
18. Bečaji 5 hiš. štev. 34 preb.,
19. Hruškari 5 hiš. štev. 50 preb.,
20. Kremenca 6 hiš. štev. 35 preb.,
21. Gora 3 hiš. štev. 22 preb.,
22. Milava 3 hiš. štev. 24 preb.,
23. Ponikve 5 hiš. štev. 41 preb.,
24. Gošič 2 hiš. štev. 23 preb.,
25. Krušče 2 hiš. štev. 12 preb.,
26. Reparji 2 hiš. štev. 20 preb.,
27. Cajnarji 6 hiš. štev. 51 preb.,
28. Slugovo 3 hiš. štev. 24 preb.,
29. Koščaki 2 hiš. štev. 20 preb.,
30. Kranjče 9 hiš. štev. 48 preb.,
31. Korošče 3 hiš. štev. 20 preb.,
32. Dol. Otave 2 hiš. štev. 25 preb.,
33. Gor. Otave 13 hiš. štev. 100 preb.,
34. Stražišče 3 hiš. štev. 24 preb.,
35. Pikovnik 2 hiš. štev. 20 preb.,
36. Zibovnik 1 hiš. štev. 10 preb.,
37. Kržišče 2 hiš. štev. 13 preb.,
38. Župejno 5 hiš. štev. 36 preb.,
39. Beč 2 hiš. štev. 17 preb.

Podružnic ima št. Vidska župnija štiri in sicer: Sv. Jurja na Gorl, sv. Jakopa v Štrukljevi vasi, sv. Primoža v Osredku in sv. Andreja v Gor. Otavah.

Župljanska cerkev sv. Vida, ex voto — obljubljena cerkev imenovana, jela se je zidati leta 1717 — v tem letu bil je namreč postavljen temelj — in je najmlajša izmed vseh cerkva v župniji. Zidana je bila le po miloščini posebno sosednih faranov. Pomagale so pa tudi podružnice sv. Andreja v Gor. Otavah, sv. Jurja na Gorl, sv. Jakopa v Štrukljevi vasi, sv. Duha, cerkev Matere Božje na Vel. Blokah in sv. Nikolaja na Ulaki. Dolgo časa bila je sloveča božja pot pri tej cerkvi, posebno k sv. Valentinu na stranskem oltarju. Do l. 1753 bila je cerkev podružnica Bloške župnije, še le v tem letu bila je ustanovljena duhovnija. Farni predstojniki bili so vikarji, ali namestniki župnika Bloškega, a to do leta 1864. Prvi vikar bil je Matija Kaiphas (Kajfeš) od 4./12. l. 1753 do 31./7. l. 1762.

Še le leta 1864 nahaja se v listinah Matija Mikš prvi med župniki. Kapelanov bilo je od aprila leta 1755 do 30./4. l. 1874 vseh skupaj 48.

Prvi med njimi bil je Markus Krajnc.

Kor bil je blagoslovljen l. 1717 od arhidijakona Ludovika Čobalio.

Drugo zidovje bilo je drugo nedeljo po Malem Šmarnu l. 1719 gotovo. Šola bila je zidana okoli leta 1822, prvi učitelj bil je Josip Založkar, kateri je 30 let v tej občini služboval, drugi učitelj bil je Kukec, za tem Ivan Juvanc, Per, Fran Klinar, Rudolf Piš, Hinko Likar in sedaj Rožanec.

Leta 1861 je šola pogorela in kmalo potem so šolo zamenjali z drugo kmetško hišo, v kateri se sedaj nahaja.

Čez Cerkniško jezero — v vojno mornarico

(nadaljevanje z 8. strani)

Med njimi je bil namestnik komandirja čete Franc Rožanc, doma iz Begunj pri Cerknici. Zapomnil sem si ga, ker je imel pogled in sijaj oči kakor sokol.

V Dolenjo vas naju je pripeljal nek obveščevalec. Tu si je izposodil žensko kolo. V va- si smo se poslovili od ranjenca, ki je že ležal na »lojtrniku« na slami, pokrit z odejo. Zaželeli smo mu skorajšnjo ozdravitev in vrnitev v enoto. Ljudje so nam prinesli toplega mleka, ne da bi jih prosili. Po poljskih poteh smo se nato odpeljali proti Grahovem.

Nad cerkniško dolino se je

spustila noč, na nebu pa je sijala polna luna. Njeni žarki so se zrcalili v kapljicah rose. Imela sva občutek, da je po polju posuto na tisoče biserov. »Kako lepo bi bilo, če ne bi bilo vojne!« sva si govorila.

Zaobljubila sva se, da bova, če ostaneva živa in zdrava, peš obšla celo Cerkniško jezero. Začela bova pri Zelšah.

Pri lipah pred Grahovim sva zapeljala v eno od lukenj, ki so jih naredile mine v junijski ofenzivi. Zračnici sta bili počeni, midva cela, kolo pa neuporabno za nadaljnjo vožnjo. Obveščevalec nama je povedal kod naj hodiva in se odpeljal. Počutila sva se var-

na. Za nama je bil ognjeni krst, ki sva ga uspešno in srečno prestala. Najraje bi zapela in zavriskala. Ob enih zjutraj sva prišla v Gornje Jezero, v svojo enoto.

Pred Petričevo gostilno, kjer je bil štab 2. bataljona naju je ogovoril komandant bataljona kapetan Tone Hitejc. Med drugim je dejal: »No, vidita, da »vsaka« ne zadene!« Pred Mulčevo štaljo, kjer je na seniku spala naša 3. četa, pa sva zagledala »najino« kravo. Bila sva je vesela, kakor da je zares najina. Posebno še, ko nama je partizanka Malka Intihar, ki jo je ravnokar pomolzla, povedala, da je to edina krava, ki smo jo odpeljali iz vasi. Pobožal sem jo. Ona ni vedela zakaj, jaz pa sem!

Bratova in moja pot do svobode je bila še dolga in polna trpljenja. Peljala naju je čez Sv. Ano nad Ložem, v sodnijske zapore v Ljubljani in me celo v Dachau. Kljub temu pa je svoboda le prišla. Navdušeno smo partizani prav tam, v Dachau ob svobodi zapeli partizansko:

»Zdaj zaori, pesem o svobodi...«

V VOJNO MORNARICO

Vojne rane so se nam celile, počasi smo pričeli uresničevati mladostne želje. Po končani gimnaziji sva z Mitjem jeseni 1947. odšla v Mornariško vojno akademijo, ki je bila blizu Splita. Leta 1950 sva postala mornariška podporočnika. Potem sva zaplula na širna morja in oceane. Tova- riša Tita sva spremljala vse tja do Turčije, Grčije, vzhodne in zahodne Afrike, v Indijo, Burmo in lepo Indonezijo. Na Jadranskem morju sva bila pa tako doma. Tudi ko sva plula po širnih morskih prostranstvih, ko so divjali hudi viharji, sva se vedno s toplino v srcu spominjala Cerkniškega jezera in čolna — drvaka. Najinega »prvega morja in prve ladje!«

Z Mitjem sva plula skupaj na isti ladji le kot gojenca Mornariške vojne akademije, pozneje pa ne, čeprav naju je poveljnik — admiral eskadre vprašal, če želiva biti skupaj. Odklonila sva. Na ladjah sva preživela osemnajst let. Poveljevala sva na mnogih ladjah, pozneje tudi divizionu. V vojni mornarici pa sva bila polnih osemindeset let. Lepo je bilo! Če bi ponovno izbirala življenjski poklic, bi se prav gotovo zopet odločila za mornarico.

Zadnja tri leta je prišel čas, ko se lahko udeležujeva raznih proslav in srečanj borcev Notranjskega odreda ter proslav Občine Cerknica in KS Loška dolina. Ob takšnih priložnostih nas pogovorno vedno zanese v obujanje spominov na NOB. Tako je bilo tudi na spominski proslavi pri Sv. Ani nad Ložem 12. januarja 1985. leta. V pogovoru smo prišli tudi do akcije v Zelšah. Po

Presihajoče jezero s »presihajočo« mornarico — kot v pripovedki...

enainštiridesetih letih sva izvedela, da je bil tisti hrabri voznik voza, ki ga nobena krogla pušk in mitraljezov ni zadela, ko je drvel z vozom polnim hrane, Miro Mlakar iz Loža.

Miro pa je končno zvedel, da sva kravo na voz privezala midva. Da ima kravo prveza- no na voz, je videl šele blizu Dolenje vasi, ko je v divji vožnji zapeljal na veliko skalo in se je zadnji del voza prevrnil. Ko se je ozrl, jo je zagledal. »Le kdo je kravo privezal, kje in kdaj?« ga je mučilo dolgih štirideset let.

IZPOLNITEV OBLJUBE

In obljubo, ki sva si jo dala ob Cerkniškem jezeru v tisti lepi noči, polni mesečine in »posutih biserov«, sva z Mitjem tudi izpolnila. Resda šele štirideset let pozneje. Koncem oktobra 1984. sva dobro otovorjena izstopila iz avtobusa v Podskrajniku in se napotila v vasico Zelše. Potrkala sva na vrata hiše, kjer sva dobila kruh in kravo. Hiša — sicer urejena — je delovala hladno in prazno. Na oknih ni bilo rož, ponosa slovenskih deklet. Napotila sva se k cerkvi sv. Volbenka na hribu. Videti je zapuščen, čeprav tu prirejajo orgelske koncerte. V cerkvi je nekaj ženicam maševal v vijoličast plašč ogrnjen mašnik. Tiho sva zaprla vrata, da jih v tem lepem jutranjem miru ne bi zmotila. Prelep pogled se je s hriba nutil na cerkniško dolino, Slivnico in jezero, polno vode. Na robu

gozda sva obudila spomin na »zelene snežinke«, potem pa hodila po cesti, ki pelje ob jezeru vse tja do Otoka.

Tu sva obiskala Slavko, sestro borca Notranjskega odreda Jožeta Martinčiča, ki so ga domobranci ujeli in ustrelili v Borovnici. Pod napuščem nekega kozolca sva videla lep drvak. Mimo Laz sva se povzpela na Klance in tu pozdravila Janežičeve. Zdaj imajo lep dom in gospodarsko poslopje. Med vojno pa so imeli pozimi vedno toplo peč... In že sva bila na cesti od Gornjega Jezera, mimo Žirovnice, Grahovega do Martinjaka. Tu naju je ujela noč. Pri hiši, ki stoji na levi strani pred mostom, so ob vozu stali trije možje in dva fanta. Takoj so nama ponudili domače žganje. Branila sva se, ker sva bila od dolgega pohoda že kar utrujena. Če bi tistega dne popila samo šilce žganja povsod tam, kjer so nama postregli z njim, ne bi prišla niti do Žirovnice. Ko pa je eden moških dejal, da je bratranec Matije Knapa, sem prijel za steklenico in dobro »potegnil« ter rekel: »Za lep spomin na Matijo, prvoborca, komisarja Šlandrove brigade, najinega sotrpina v sodnijskih zaporih v Ljubljani in mojega v Dachau!«

Po tridesetih kilometrih pohoda sva bila v Cerknici. Zadovoljna v duši, da sva izpolnila obljubo, dano pred štiridesetimi leti.

»Ob jezeru, v temni noči, mlad partizan molče stoji...«

B. Tollazzi

Upokojili so se

Iz delovne skupnosti Skupne dejavnosti so odšli v prvih mesecih letošnjega leta v pokoj naslednji delavci:

1. Anica **HOMOVEC** — invalidsko upokojena s 5. februarjem 1988.

Na Brestu je bila zaposlena od 1. julija 1970, invalidsko pa se je upokojila z del in nalog »čiščenje upravnih prostorov«.

2. Mara **SLAJNAR** — upokojena s 16. februarjem 1988. Na Brestu je bila zaposlena od 16. oktobra 1964. V pokoj je šla z del in nalog »vodenje finančnega knjigovodstva«.

3. Dragica **TAVŽELJ** — upokojena s 1. aprilom 1988. Na

Brestu je bila zaposlena od 1. avgusta 1963, upokojena pa je bila z del in nalog »administracija v razvojni službi«.

Iz Tozda Prodaja je odšel v pokoj

Franc **KLOBASA** — invalidsko upokojen s 1. februarjem letos. Na Brestu je bil zaposlen od 1. aprila 1983 na delih in nalogah »skladičenje gotovih izdelkov«.

Za njihovo dolgoletno delo se jim iskreno zahvalujemo in jim želimo še vrsto zdravih let.

Kolektiv DS SD in Tozda Prodaja

(26. april 1978 — številka 127)

MI — V ODNOSIH S TUJINO

V začetku aprila so vsi delavski sveti naših temeljnih organizacij sprejeli samoupravne sporazume, ki urejajo gospodarske odnose s tujino. V našem glasilu je že pisalo o oblikovanju samoupravnih interesnih skupnosti za ekonomske odnose s tujino, zato tega ne bi ponavljal.

SISEOT, ki so bili ustanovljeni po republikah in pokrajinah pred dobrim letom, da bi pristojnosti države za urejanje ekonomskih odnosov s tujino prenesli na republike in na združeno delo. V prihodnje naj bi republike in združeno delo skrbeli za politiko jugoslovanske plačilne in devizne bilance.

SPODBUJATI IZVOZ ZNOTRAJ BRESTA?

O tem, da našo družbeno skupnost žulijo težave zunanje trgovinskega primanjkljaja, da so cene v izvozu bistveno nižje kot na domačem trgu, da se temeljne organizacije, ki izvažajo, v pretežni meri otepajo s finančnimi težavami, lahko preberemo vsak dan v dnevnem časopisu ali slišimo, ko nanese pogovor na stanje našega gospodarstva.

Vseh mogočih stališč in predlogov, ki skušajo ta vprašanja reševati, je nešteto. Največkrat pa se pojavlja vprašanje, kako naj temeljna organizacija, ki več uvaža kot izvažajo, stimulira sosednjo temeljno organizacijo, ki daje potrebna devizna sredstva. Do teh vprašanj največkrat prihaja med panogami in med delovnimi organizacijami, vendar pa so močno prisotne tudi v odnosih med temeljnimi organizacijami znotraj delovne organizacije. Zato ni čudno, da je do teh vprašanj prišlo tudi na delavskih svetih Skupnih dejavnosti in TOZD Prodaja, ko sta razpravljala o samoupravnem sporazumu o ekonomskih odnosih s tujino.

Vsi ti pomisleki še v večji meri veljajo za Brest, saj so v preteklosti temeljne organizacije rastle ravno z združevanjem sredstev in z načrtno usmeritvijo proizvodnega programa, ki je bil v interesu vseh temeljnih organizacij. Zato je treba vse te pomisleke ponovno preveriti, preden se odločimo za interno stimulacijo izvoza. Seveda to še ne pomeni, da do tega ne more priti, vendar mora za tem stati interes vseh temeljnih organizacij in delovne organizacije.

BREST NA ZAGREBSKEM VELESEJMU

Največ pozornosti je vsekakor požel proizvodni program Tovarne pohištva Stari trg, predvsem kuhinja BREST-03. Predstavljen je bil sicer ves naš proizvodni program kuhinj, izstopala pa je prav omenjena kuhinja. Tudi pri obiskovalcih je vzbudila največ zanimanja in lahko rečemo, da je kuhinja BREST-03 v vrhu jugoslovanskih kuhinj.

NOVO IZ NAŠEGA TAPETNIŠTVA

Po prvem letošnjem četrtletju lahko ugotovimo, da se je proizvodnja tapetniških izdelkov v novih prostorih v Podskrajniku utekla in da ni posebnih večjih organizacijskih ali tehnoloških težav oziroma ovir za doseganje planskih nalog in ciljev. Trenutno so pred kolektivom tapetništva zelo velike in odgovorne naloge: samoupravno organiziranje v temeljno organizacijo tapetništva ter izvolitev vseh ustreznih organov upravljanja, povečanje obsega proizvodnje, pocenitev proizvodnje, povečanje delovne usrtilnosti, razširitev proizvodnega programa po modelih in blagu, prehod na proizvodnjo po naročilu, zagotovitev zadostne in pravočasne dobave ogrodi od kooperantov in ne nazadnje izboljšanje kvalitete izdelkov in delovne discipline.

BODOČNOST JE VERA...

14. aprila je Zveza kulturnih organizacij občine Cerknica priredila kulturni večer v počastitev 100-letnice rojstva slovenskega pesnika Otona ŽUPANČICA.

Raznolik program so pripravili člani kulturno umetniških društev iz naše občine: amatersko gledališče Svoboda iz Loške doline, mešani pevski zbor prosvetnega društva Heroj Iztok z Rakeka, cerkniški pihalni orkester in gojenci glasbene šole Frana Gerbiča.

Ponovitev je bila naslednji večer v Starem trgu.

Taborniške novice

Aprila taborniki praznuje-
mo. 22. april je namreč dan
tabornikov in zato smo se od-
ločili, da bodo vse akcije v
tem mesecu potekale pod
skupnim imenom Mesec tabor-
nikov. Začeli smo delovno: po-
čistili smo vrt in obrezali
drevje. V nedeljo, 3. aprila,
smo se ob Volčjem jezeru sre-
čali s skavti iz Berlina. Poma-
gali smo jim pri dogovarjanju
za poletno taborjenje v juli-
ju in avgustu pri nas. Za ta-
bornike in tabornice smo or-
ganizirali zabavni večer s ple-
som, vsi pa smo se zbrali v
skladišču ob čaju in pesmi. 9.
in 10. aprila je 50 naših ta-
bornikov s posebnim avtobu-
som odšlo v Črnuče na sreča-
nje odredov OJŠ in OHV. V
programu, ki so ga pripravili,
smo si poleg taborniških ak-
tivnosti ogledali še lutkovno
predstavo, Cankarjev dom in
ljubljski grad. Črnučani pa
pridejo v Cerknico 14. in 15.
maja.

Začeli smo tudi akcijo zbi-
ranja steklenic z navoji. Zato
prosimo vse, ki so jim stekle-
nice v napoto, da jih pripra-
vijo in oddajo tabornikom. V
ponedeljek, 11. aprila, je bil
v Cerknici znani popotnik Zvo-
ne Šeruga, ki je predaval o
svojih popotovanjih in pred-

stavil svet z diapozitivi. 17. in
24. aprila pa smo pri hotelu
organizirali boljši sejum, ki je
bil velika atrakcija za mnoge
obiskovalce, žal pa je bilo pro-
dajalcev dosti manj. Seveda je
to šele začetek, upamo pa, da
bo že naslednjič več pogumne-
žev, ki bodo pospravili po svo-
jih stanovanjih in prinesli na-
prodaj zanimive predmete.

Kako pa v naprej? Do tabor-
jenja nas čaka še veliko dela.
Na dan tabornikov bo v Cer-
knici akcija Ilegalec, ki se bo
zaključila s tabornim ognjem.
Že naslednjega dne, v soboto,
bo odredovo orientacijsko tek-
movanje v Cerknici. Prvomaj-
ski prazniki pa bodo zapolnje-
ni z izleti.

Maj bomo začeli z odredo-
vim mnogobojem, ki bo 7.
maja v Kolenu v Cerknici.
Najboljše ekipe se bodo udele-
žile področnega mnogoboja,
ki bo v začetku junija v Izoli.
Naši klubovci bodo odšli na
STPM v Kamnik, ki bo 20.,
21. in 22. maja. To je eno naj-
težjih orientacijskih tekmo-
vanj, na katerem se srečajo
vsi starejši taborniki iz Slove-
nije.

Za 25. maj pa taborniki
predlagamo ekološki Dan mla-
dosti:

- prebudimo občinske eko-
loge
- pridobimo družbeno pod-
poro
- v sodelovanju z OŠ Cerkni-
ca očistimo bregove jezera,
postavimo table z napisi,
ki bodo prispevale k varo-
vanju jezera, pripravimo
sode za smeti ter kontej-
nerje.

Maj bomo zaključili z našo
največjo akcijo: KANU —
ŠČUKA ZLET!

Veliki nogomet zopet v Cerknici

Po dolgih sušnih letih, za
katere so bili vzrok »portoro-
ški sklepi« in nepremišljenost
takratnega izvršnega odbora
kluba, se je letos spomladi zo-
pet začelo igranje velikega
nogometa v Cerknici. Samo za-
gnanosti in notranjski trmi
članov NK Cerknica gre za-
hvala, da je dobil cerkniški
nogomet zopet igrišče velikega
nogometa, za kar smo porabili
več kot tisoč prostovoljnih
ur in morali požreti marsika-
tero grenko na račun nogo-
meta v našem kraju — pa če-
prav smo sami najmanj krivi,
da je igranje v Kolenu skoraj
zamrlo. Lani smo začeli na-
stopati v drugi članski ligi za-
hod (ljubljska regija) in os-
vojili zelo solidno 9. mesto.
Igrali smo v gosteh na Vrhniki,
za kar se NK Usnjar naj-
lepše zahvalujemo; želeli smo
namreč ohraniti naše igrišče
za spomladanski del sezone.
Tako smo letos v Cerknici že
odigrali dve srečanja in sicer
z ekipami NK Jezero (Zbilje)
in izgubili z rezultatom 2:1,
ter z ekipo Borovnice, katero
smo premagali s 5:1 in do-
kazali, da nogometa še nismo
čisto pozabili in da smo na
pravi poti. Cerkniškemu nogo-
metu želimo povrniti nekdanji
ugled.

Vabimo naše zveste navija-
če, da se naših tekem udele-
žujejo v čimvečjem številu in
nam tako v športnem duhu
pomagajo do novih zmag. Vse
tekme igramo ob sobotah po-
poldne ob 16.30 v Kolenu. Do
konca spomladanskega dela
prvenstva igramo v Cerknici
še tri srečanja: 27. aprila Cer-
knica : Krim, 14. maja Cerkni-
ca : Dragomer in 28. maja
Cerknica : Ježica.

M. Gornik

BRESTOV OBZORNİK — glasilo de-
lovne organizacije BREST Cerknica,
n. sol. o

Ureja uredniški odbor: Srečo DROBNIČ,
Vili FRIM, Franc GORNIK, Karmen KAN-
DARE, Danilo MLINAR, Anton OBREZA,
Janez OPEKA, Miran PETAN, Zdravko ZABU-
KOVEC.

Foto: Jože ŠKRLJ.

Odbor za obveščanje je družbeni organ
upravljanja. Predsednik odbora: Franc
MLAKAR.

Glasilo sodi med proizvode iz 7. točke
prvega odstavka 36. člena zakona o ob-
davčenju proizvodov in storitev od pro-
meta proizvodov (mnenje sekretariata za
informiranje izvršnega sveta SR Slovenije
št. 421-1/72 z dne 24. oktobra 1974).

Naklada 2800 izvodov.

Tiska Železniška tiskarna v Ljub-
ljani.

Radioklub „Jezero“ je zaživel

Občina Cerknica je bila ena
redkih v Sloveniji, ki do ne-
davnega še ni imela organi-
zirane dejavnosti radioamater-
stva v okviru Zveze radioama-
terjev Slovenije.

Prve aktivnosti za ustano-
vitev radiokluba so se pričele v
letu 1980, vendar pa so zara-
di neizkušenosti mladih nav-
dušencev in pomanjkanja teh-
ničnih sredstev kaj kmalu za-
mrle.

Dejavnost je ponovno zaži-
vela konec lanskega leta, ko
je bil na občnem zboru za
predsednika izvoljen Bernard
Mlakar, ki je pri ustanavljan-
ju kluba pokazal največ za-
vzetosti.

S pomočjo združenega dela
občine Cerknica je klub naba-
vil 7 sodobnih radijskih po-
staj znamke Kenwood, ki jih
je moč priključiti na računal-
nik, kupili so tudi računalni-
ško vođeno napravo za učenje
telegrafije za 40 slušateljev
ter drugo opremo. Vsa oprema
bo lahko služila tudi za po-
trebe SLO.

Radioklub je registriran pri
Zvezi radioamaterjev Sloveni-
je. Svoje delo je zastavil zelo

resno. Da bi strokovno uspo-
sobili čim več članov je bil
organiziran tečaj za radioope-
raterja razreda »E«, katerega
se je udeležilo 24 slušateljev.
Konec meseca aprila so oprav-
ljali izpite, s tem pa so si
tudi pridobili pravico do last-
nega pozivnega znaka. Eden
izmed članov kluba vodi tudi
radioamaterski krožek v os-
novni šoli v Cerknici. V jesen-
skem času pa bo organiziran
tečaj za operaterja razreda
»C«.

Radioklub za svojo dejav-
nost trenutno nima ustreznih
prostorov. Začasno bo klub
dobil sobo v stavbi družbeno-
političnih organizacij. Ko pa
bo rešen problem ustreznosti
prostorov, bo vpeljana tudi
konstruktorska dejavnost, za
kar vlada veliko zanimanje.

S pravilno usmerjenim delom
želimo zapolniti prosti čas
mladim v občini, s tem pa tu-
di dvigniti raven tehnične
kulture. Zato k sodelovanju
vabimo vse zainteresirane. O
delu Radiokluba pa boste v
Obzorniku lahko še marsikaj
prebrali.

M. Ogrinc

Kegljaške novice

Končano je letošnje tekmo-
vanje v 1. slovenski ligi, v ka-
teri je zelo uspešno nastopala
tudi moška ekipa Bresta, saj
je zasedla odlično drugo me-
sto.

KONČNI VRSTNI RED

1. SLOVAN Ljubljana	24 točk + 1106 kegljev
2. BREST Cerknica	16 točk + 907 kegljev
3. SCT Ljubljana	16 točk + 270 kegljev
4. DONIT Medvode	16 točk + 106 kegljev
5. PROLETAREC Zagorje	10 točk — 70 kegljev
6. HIDRO Medvode	10 točk — 240 kegljev
7. FUŽINAR	
Ravne na Koroškem	10 točk — 601 keglj
8. RADENSKA Murska Sobota	10 točk — 1060 kegljev

Na kegljišču Bresta se je
končalo tudi letošnje prven-
stvo posameznikov, na katerem
je nastopilo 158 tekmovalcev
in tekmovalk v 6 kategorijah.
Prvič letos je bilo izvedeno
tudi tekmovanje v pionirski
kategoriji, v kateri nastopajo
tekmovalci do 15. leta starosti.

REZULTATI:

Pionirji	
1. Žnidaršič	527 kegljev
2. Križančič	514 kegljev
3. Žagar	391 kegljev
Ženske	
1. Pokleka	392 kegljev
2. Bavec	353 kegljev
3. Žnidaršič	339 kegljev
Moški — 1 × 100	
1. Meden	443 kegljev
2. Škrbec	436 kegljev
3. Jenč	427 kegljev

Veterani — 1 × 100

1. Štrukelj	428 kegljev
2. Švelc	426 kegljev
3. S. Gornik	419 kegljev

Moški — 1 × 200

1. Švelc	884 kegljev
2. J. Gornik	853 kegljev
3. Švigelj	847 kegljev
Aktivni tekmovalci — 1 × 200	
1. Prešeren	933 kegljev
2. Urbas	883 kegljev
3. F. Gornik	876 kegljev
F. Gornik	

OBVESTILO!

Obveščamo vse zainteresira-
ne, da so se taborniki letos od-
ločili za izposojlo
— kanujev (pri »bifeju« ob
jezeru)
— šotorov (za štiri osebe)
Podrobnejše informacije do-
bite pri Alešu Manfredi, Ce-
sta 4. maja, ali po telefonu
791-277.
A. Žnidaršič

Kanu — ščuka zlet 88

Letošnji, četrti Kanu-Ščuka
zlet bo 28. in 29. maja v Re-
šetu. Glavni pokrovitelj tekmo-
vanja bo industrija pohištva
Brest iz Cerknice. Tekmovanje
bo potekalo v dveh kategori-
jah, taborniški (tričlanske me-
šane ekipe) in netaborniški
(dvočlanske ekipe). Gostje bo-
do na jezero prispeli že v so-
boto do 14. ure. Ta dan bodo
vrisovali v karto traso tekmo-
vanja, v večernih urah pa se
bodo predstavile tudi gostujo-
če ekipe. Zbor vseh tekmoval-
cev in začetek tekmovalcev
bo v nedeljo, 29. maja ob 8. uri
zjutraj. Tekmovalci bodo

opravljali naslednje naloge:
streljanje z lokom in fračo,
izdelovanje vesla, hitrostna
etapa...

Vse občane Cerknice pa še
posebej vabimo, da pridejo na
jezero in se ob 10. uri v nede-
ljo udeležijo javne tribune o
Cerkniškem jezeru, ki bo po-
tekala v taboru v Rešetu, ob
14. uri pa si lahko ogledajo
demonstracijsko lokostrelsko
tekmo (American round). Za-
ključek zleta z razglasitvijo
rezultatov bo ob 16. uri. V pri-
meru slabega vremena bo zlet
prestavljen na 4. in 5. junij.

Filmi v maju

2. 5. ob 16. uri — ameriški akcijski film REMO WILLY.
2. 5. ob 20. uri — ameriška komedija ŽENSKA V RDECÉM.
5. 5. ob 20. uri — ameriška komedija KJE SO FANTJE.
7. 5. ob 20. uri in 8. 5. ob 16. uri — ameriška kriminalka
F X UMOR S TRIKOM.
8. 5. ob 20. uri — nemški erotični film ZALJUBLJENA ME-
LODY.
9. 5. ob 20. uri — italijanska ljubezenska drama KLJUČ.
12. 5. ob 20. uri — ameriška drama VOJAKOVA ZGODBA.
13. 5. ob 17. in 20. uri — ameriški fantastični film KOSMATE
POŠASTI.
14. 5. ob 20. uri in 15. 5. ob 16. uri — avstralski mladinski film
BMX PEKLENSKE STEZE, II. del.
15. 5. ob 20. uri in 16. 5. ob 20. uri — hongkonški karate film
OBLJUBA.
19. 5. ob 20. uri — kanadska komedija NE GLEJ SKOZI TUJA
OKNA.
21. 5. ob 20. uri in 22. 5. ob 16. uri — ameriški fantastični film
PLANET ODESA.
22. 5. ob 20. uri — ameriška drama SILKWOOD.
23. 5. ob 20. uri — ameriška melodrama MOŽ, ŽENA IN OT-
ROK.
26. 5. ob 20. uri — ameriška kriminalka BRAZGOTINEC.
28. 5. ob 20. uri in 29. 5. ob 16. uri — ameriška komedija POLJU-
BI ME ZA SLOVO.
29. 5. ob 20. uri — ameriški zabavni film DOBRODOŠLE V
OSEMNAJSTEM.
30. 5. ob 20. uri — ameriški spektakel ŽENSKA — SOKOL.